

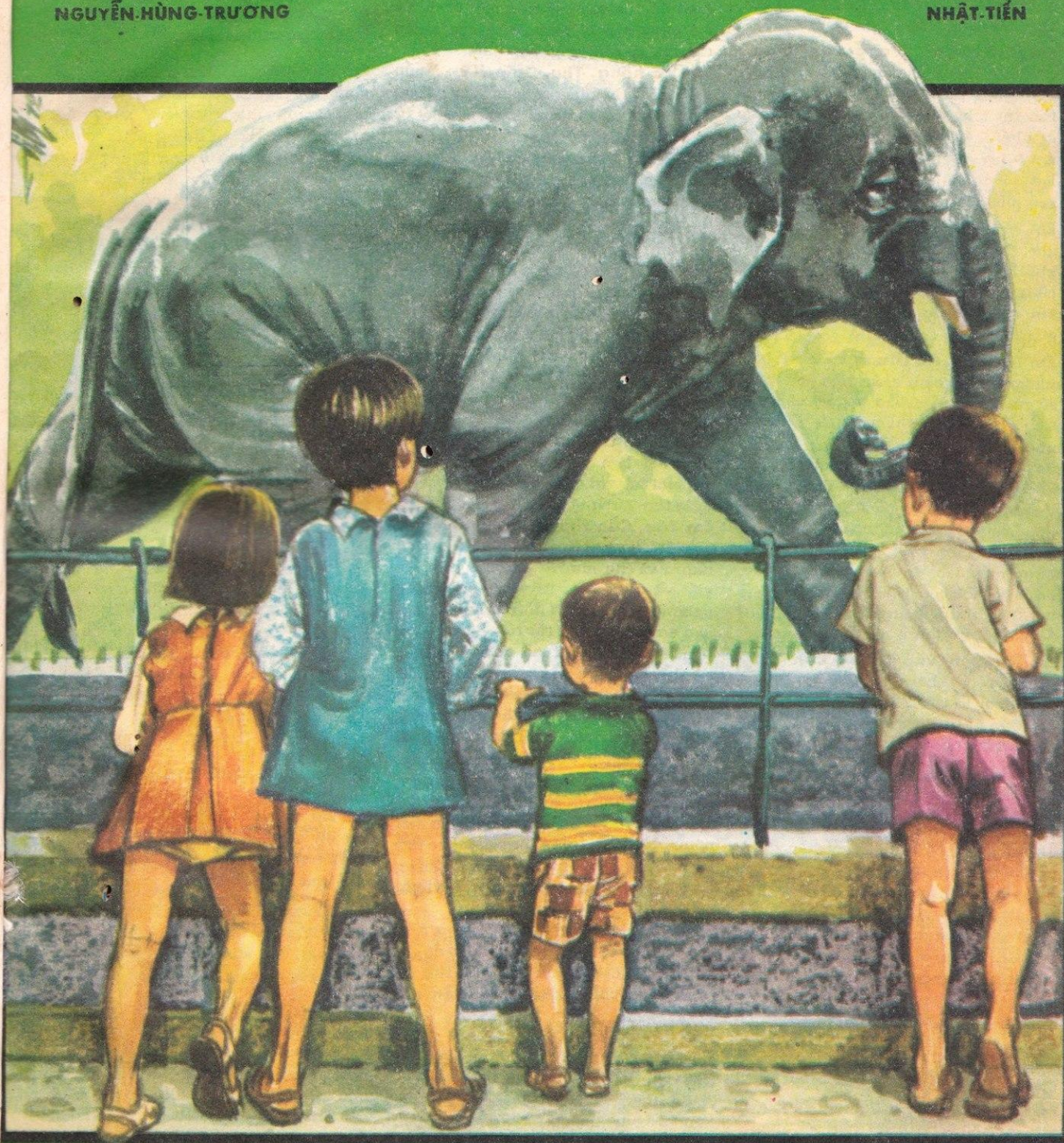
TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN

61

Bỏ phí một giờ là tạo thêm một dịp
cho rủi ro trong tương lai.

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Em Nguyễn Kim Yến, Phan Rang : Hoàng dân Trang rất cảm ơn tấm tình GĐTN của em đối với Trang. Tuy rằng hiện nay Trang cũng đang chữa bác sĩ nên chưa xài toa của Yến được, nhưng tấm lòng của Yến thật đáng quý, chị cảm động lắm.

Em Hoàng dân Trang, Ninh Hòa : Chị cầu chúc em mau mạnh. Chờ lâu mà không thấy, chắc thư em đã lạc. Em vui lòng gửi về nhà sách thư khác đi nhé.

Em Phương, Saigon : Chắc thư trước lạc mất đó em ơi, đừng buồn nhé. Lần sau phải ghi rõ tên cạnh chữ ký em ạ.

Em TVH, Saigon : Em có trí nhớ tốt ghê. Còn nhớ cả bài thơ ở số 14 lận, khá lắm. Chị cũng có ý nghĩ giống em, cũng buồn!

Em Kim Hùng : Chị buồn em. Hãy giải thích cho chị rõ.

Em Tố Minh, An Giang : Em gửi bưu phiếu về tòa soạn, nhân viên phụ trách sẽ gửi bảo đảm bảo bộ về cho em. Cho chị gửi lời thăm Châu Quý với nhé.

Em HHH, Biên Hòa : Hết đi học, em vẫn đủ thẩm quyền tham dự mục thi viết chữ sao. Vì em đã đi học, đã có kỷ niệm cơ mà. Tưởng tượng hay cũng được nữa chứ. Đọc Thiếu Nhi rồi vẫn được quyền đọc thêm báo hàng ngày, hơn thế nữa, còn cần đọc tất cả những tiến bộ, những điều hay trên thế giới để kiến thức được mở mang em ạ.

Em Nguyễn Văn Thiện, Cần Thơ : Muốn «rơi» (không phải «gọi») thì em phải đem ra tiệm, em nhé.

Em Hân Ngọc Diễm Thủy, Gia Định : Chị rất vui có cô em gái tinh thần «nhiều ý kiến» như em. Em có cá tính rõ rệt như vậy cũng hay. Về vấn đề bạn bè, thì em cũng nên khách quan mà phê bình chính mình coi sao em nhé. Cổ nhân có câu : «Tìm điều xấu ở ta như ta đã tìm ở người người khác, thì mới sửa mình được.» đồng ý chứ, em gái?

Em Hoàng Oanh, Phú Lâm : Chị cũng rất tiếc là mãi tới số 22 chúng ta mới biết nhau. Tuy nhiên, muộn còn hơn không. Chị cầu mong em sẽ có cơ hội để đọc lại từ những số đầu. Nếu có thể, sáng chủ nhật em ghé tòa soạn chơi, chúng ta sẽ bàn luận thêm em nhé.

Em Nguyễn Văn, Qui Nhơn : Chị rất cảm động về cảm tình em dành cho chị. Chị đã gửi lại 3 số báo đi lạc rồi em nhận được chưa, cho chị biết với nhé.

Em Lâm Vũ, Đà Nẵng : Nếu nói rằng chú NT và chị không làm thơ nên không có cuộc thi về thơ thì họ làm đấy. Kỳ thi trong số Xuân có thơ rồi đó em. Nhưng phải từ từ. Cứ bình tĩnh. Ông Khương Tử Nha đã biết bình tĩnh chờ đợi, ngồi câu cá ở sông Vị trên nửa thế kỷ cơ mà, em trai.

Em Phạm Văn Rớt, Châu Đốc : Các em hãy tập hợp lại rồi gửi danh sách kèm theo chi tiết rõ rệt về buổi sinh hoạt đó, tòa soạn sẽ có quyết định. Và em cũng cho biết nhu cầu của nhóm các em là những gì em nhé.

Em Võ Hồng Thu, Tam Kỳ : Muốn giỏi toán thì phải có căn bản vững, nghĩa là phải học cẩn thận ngay từ những bài đầu niên học. Nếu Lê Dương Thạch xin được phép gia đình để làm đại diện thì tòa soạn sẽ đăng lời nhắn trên báo em ạ.

Em Khiếu Quốc Việt, Đà Nẵng : Muốn vẽ hình giống Phiêu Ly thì điều kiện cần là em phải có năng khiếu (nôm na là «tài» ý mà) khi nào gửi hình về làm thử, em nhớ kèm phiếu và bao thư, kẻo khi đó thì phiếu cũ của em đã «chìm sâu đáy tử» mất rồi đó nghe em.

Em Nguyễn Thái Bảo, Thị Nghè : Em tả cảnh gói bộ báo Thiếu Nhi vào giấy hoa xanh, bọc thêm giấy kính màu đỏ có thắt nơ để tặng bạn trong dịp Noel làm chị thêm quá đi. Tặng chị một bộ với. Chị giận đấy, chú bé ngây thơ đừng tặng thật nghe chú.

Em Tân, Cần Thơ : Bác chủ nhiệm đã có viết bài về những phiền phức của sự mượn và cho mượn. Chị cũng đã có viết về đề tài đó. Vậy mà em không nghe lời, còn mượn đồ của một người bạn sơ giao để gây rắc rối. Bây giờ em phải năn nỉ họ, sao cho họ vừa ý. Nếu có thể, em mua sợi dây đèn hư rồi rủ anh bạn thợ hình tới nhà người đó sửa cái đèn hư của họ, sửa xong, họ có đèn xài rồi, em mới đòi lại cái đèn của anh em, đem về trả cho anh ấy. Nhớ là cái gì có thể không cần mượn, em đừng mượn nữa nhé.

Em Ngọc Lan, Bình Dương : Nếu mọi người đều phải tới ty bưu điện lục thư thì em cũng phải như họ. Trong tháng 10 này em tới đó hỏi thăm coi vì chị đã gửi đi rồi.

Em Võ Phi Cường, Đất Giáo : Nếu thế cũ đã thất lạc thì viết phiếu có ghi số thế cũ kèm 2 hình 3X4, bao thư có tem và địa chỉ, em sẽ có thể hồi nhĩ em ạ.

Em Thiện Trá, Quảng Ngãi : Chị thấy em có nhiều suy tư rất sâu sắc nên chị định trả lời em trong Suối Mát đó mà, chứ chị quên em sao được. Báo Võ Nhật tạm thời đình bản em ạ. Chị rất cảm động thấy em hăng hái tham gia công tác xã hội như vậy. Có gì vui buồn viết về cho chị với nhé.

Em Tê, Nha Trang : Không viết thư cho chị, mà khi chị trả lời các bạn, không thấy tên mình lại tức, thế có bất tức cười không. Anh em khôn ghê, bảo mua T.N lại cứ lơ đi, để chờ có em gái mua rồi mới coi cộp thì ảnh quá lắm. Nhưng mà thôi, chẳng phân bì với ảnh làm chi để lúc nào làm toán bí mình bắt ảnh phải giảng toát mồ hôi cho bổ, em nhĩ. Các cụ tin rằng có 12 bà mẹ lãnh việc coi sóc dạy dỗ em bé, nên em bé đang ngủ, mẹ dạy cười bèn toét miệng ra đó mà em.

Em Văn Văn, Hồ Nai : Các em phải nghĩ tới người khác một chút thì mới tránh được những xung đột quá gay gắt, là lý do đưa tới chiến tranh. Em đòi đẹp Bướm Trong Vườn mà thay bằng Sư tử, Tim hiểu, Thác mắc của em. Trong khi có em lại đòi đẹp mấy mục đó để thay bằng Bướm trong vườn, nếu các em gặp nhau mà ai cũng quyết liệt bênh vực lập trường của mình như thế thì kết quả sẽ ra sao. Chị đề nghị em nên thích hợp với hoàn cảnh, và đừng đòi mọi người phải công ý thích của mình, em nhé.

Em Thỏ Đố, Dục Mỹ : Chắc tính em cẩn thận lắm. Viết thư mà đếm từng chữ một! Nào, cho chị biết cái lý lịch «lạ lùng» và «ghê rợn» của em coi nào, cậu bé.

Em Võ Ngọc Diệp, SaDEC : Ui da! Em trai chị nóng tính quá. Có khi còn nóng hơn cả Trương Phi nữa ấy chứ. Cho chị can nhé. Thư em viết gửi TTT gì mà như lửa hắt vào mặt T vậy thì làm sao mà có hòa bình được. Bình tĩnh lại em ơi! Đừng có xé cái trang có đề nghị của T em nhé. 1ờ báo nó có tội tình gì đâu em. Mọi sự đâu vẫn còn đó mà, chưa có thay đổi gì đâu. Lòng nhiệt thành của em quý lắm, nhưng đừng nóng quá nhé.

Em Thảo Bằng, SaDEC : Đúng là Diệp nóng quá. Vậy bồn phận em là phải chế bớt cái nóng của Diệp đi nhé. Chị gửi Bích chương về, hai em chịu cực đi dần cho đẹp đẹp nhé. Bài còn phải chờ chú NT đọc em ạ.

Em Trương Văn Bảo, Phước Tuy : Đúng là muốn trau dồi văn chương, em phải đọc nhiều tác phẩm được nhận là hay em ạ.

Em Thạc Duy, Đalat : Bút hiệu không trùng đâu em. Đọc lá thư dài dặc của em, với những ưu tư của em, chị rất mừng thấy tuổi trẻ VN vẫn còn nhiều tâm hồn đẹp quá. Chị không chê chữ em đâu. Chữ chị còn xấu hơn nhiều. Có những cảm nghĩ gì, cứ gửi về chị nhé. GĐTN sẽ có chi nhánh tại Đalat. Chị mong em sẽ là đại diện em ạ.

thiếu nhi

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG
Chủ biên : NHẬT TIẾN

Tòa soạn : 159 Thiệu Trị (Phủ Nhuận)
Sài Gòn — Đ.T 42.152
Cơ sở phát hành : 82 Lê Lợi Sài Gòn
Đ.T 20.348

Năm thứ hai — Số 61 — ngày 22-10-1972
Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn-Hùng-Trương 1 ● Thắc mắc của Em : Từ tranh bìa đến trang báo của Bách Khoa 2 ● Truyện ngắn Thoát vòng tăm tối của Văn Việt dịch 3 — ● Sáng tác : Chiếc lá đầu thu của Nhất Giang — Chiều trên bãi cát của Võ ngọc Liên — Đầu niên của Mây Mây — Hoa bướm của Trầm Hương — Chào của Linh Đa Đan Thu 23, 24 ● Cuộc thi sáng tác : Kỳ niệm của em bé của Nguyễn văn Thông 11 ● Em tập viết văn : Nhật Tiến phụ trách 10 ● Truyện loài vật : của Trĩnh công Truyền 23 ● Bướm muôn màu 14 ● Bướm trong vườn 19 ● Sưu tầm : Cây ô liu 7 — Con các kè 22 — Sở thú độc đáo nhất thế giới Tây Hà phỏng dịch 26 ● Giải trí : Ô chữ xe thô leng keng của Thạch Bích Sơn 8 — Đố vui hàng tuần 8 — Viết mật thư của Đặng sử Nghĩa 15 — Câu cá trên không của Bạch Đan 28 ● Ảo thuật : Khối óc tiên tri 9 ● Vườn hồng : Suối mát của Đỗ phương Khanh 16 — Tay ngọc bên bếp hồng của Diễm Phương 17 — Chị ơi của Mai Loan 18 — Trạng vui : Tí Tí qua ống kính bác sáu râu của Nguyễn Tài 6 ● Tranh phim : Tí Xíu đại thần lực Chu Quân dịch 24 ● Truyện dài : Thuở mơ làm văn sĩ Nhật Tiến 31.

TRANH BÌA CỦA VI VI
TRONG SỞ THƯ

Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Cuối tháng vừa qua, gia đình Thiếu Nhi chúng ta chịu hai cái tang đau đớn : cùng một ngày, 27-9, hai tai nạn xe cộ xảy ra tại Biên Hòa và Saigon làm cho hai em thiếu nhi trong gia đình chúng ta thiệt mạng : em Mạnh Trung và em Đặng Trần Anh. Riêng em Đặng Trần Anh, 15 tuổi đang cùng các bạn đi cắm trại bị người tài xế xe hàng say rượu cho xe đâm vào lề làm cho em Anh chết và một em khác bị thương.

Ngày nào, trong báo chí cũng có đăng tin một số người chết, bị thương vì tai nạn xe cộ. Chúng tôi khuyên các em mỗi khi ra đường nên cẩn thận, hết sức cẩn thận để tránh tai nạn cho mình và cho cả người khác nữa.

Em Đặng Trần Anh chết vì người tài xế say rượu, lái xe cầu thả.

Sự tai hại của rượu, chắc các em cũng rõ, gây ra bao cảnh thương tâm, biết bao tội ác.

Mới đây, hồi chiều ngày đầu tháng này, một người cảnh sát ở Vĩnh Hội đã nhậu say với mấy người bạn, về nhà kêu vợ mở cửa. Người vợ đang nấu cơm dưới bếp chưa kịp chạy lên, ông này liền rút súng lục trong người ra bắn vào ổ khóa, không ngờ con ông nghe tiếng bố kêu cửa liền chạy ra mở, thì vừa đúng lúc ông bố say mèm rút súng bắn sáu phát, trúng em bé chết ngay tại chỗ.

Những chuyện ầu ẩu, đâm chém nhau trong lúc say rượu xảy ra thường lắm.

Tục ngữ cho rằng : Rượu là thuốc độc.

Tục ngữ lại có câu : "Tầu nhập tâm như cầu cuồng tọa thị" và vì người say như con chó điên trong thành phố.

Chắc các em cũng rõ rượu rất hại cho sức khỏe. Rượu làm cho dạ dày co rúm lại, có khi bị lở loét ra. Rượu cũng làm hại cho tim và gan. Rượu kích thích làm cho tim đập mạnh và không đều, mạch máu căng ra và dễ bị đứt, gan khó lại. Người uống rượu nhiều còn mắc phải nhiều chứng bệnh khác như loạn óc, điên cuồng, trí tuệ suy kém, mất mề.

Người nghiện rượu là một gánh nặng cho gia đình. Họ hay gây gổ và làm cho gia đình mất cả lạc thú.

Người nghiện rượu không giúp đỡ được gì cho xã hội vì thường hay đau yếu. Biết bao tai nạn xảy ra vì rượu. Rượu làm cho giống nòi bị suy nhược.

Các em thân mến,

Đề kết thúc bức thư hôm nay, chúng tôi chỉ khuyên các em hai điều :

Mỗi khi đi ra đường, các em nên hết sức cẩn thận để tránh tai nạn xảy ra và chẳng khi nào uống rượu, bất giờ cũng như mai sau khi các em lớn lên, để tránh tai nạn cho các em và cho xứ sở.

Thân mến chào các em
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

thiếu nhi / 1

thắc mắc của em

BÁCH KHOA PHỤ TRÁCH

TỪ BỨC VẼ ĐẾN TRANH BÌA

Chúng tôi nhận được nhiều thư của các em gửi về yêu cầu Mục Thắc Mắc của em giải thích kỹ thuật in bìa, từ bức vẽ của họa sĩ Vi Vi trở thành trang bìa T.N hàng tuần phải qua những giai đoạn nào. Vậy Mục Thắc Mắc của em kỳ này xin trả lời chung các em về những thắc mắc đó mà khỏi cần đăng câu hỏi và tên các em như thường lệ

B.K

TRƯỚC HẾT CÁC EM NÊN BIẾT SƠ QUA VỀ MÀU SẮC

Bìa của TN tuy gồm đủ các loại màu sắc sặc sỡ, nhưng thực ra chỉ gồm có 4 màu căn bản pha trộn mà thành: Đó là các màu vàng, đỏ, xanh dương và đen.

Bốn màu ở trên lại có nhiều sắc (ton) đậm nhạt khác nhau: Vàng đậm, vàng đậm vừa, vàng nhạt, vàng thật nhạt. (kỹ thuật lên những sắc đậm, nhạt của cùng một màu sẽ đề cập đến ở phần dưới).

Khi đem in, màu nọ sẽ chồng lên màu kia (theo thứ tự vàng in trước, rồi đến đỏ, đến xanh dương, sau cùng là đen) các màu sắc sẽ được pha trộn để thành đủ mọi màu.

Thí dụ:

— Vàng đậm + đỏ đậm: da cam đậm.

— Vàng đậm + xanh dương đậm: xanh lá cây đậm.

— Đỏ đậm + xanh dương đậm: tím đậm.

— Đỏ đậm + đen đậm: nâu đậm.

Các em cứ thử tính, nếu mỗi màu lại có đủ sắc đậm, nhạt, ở nhiều độ khác nhau được đem pha trộn, ta sẽ có được đủ loại màu sắc.

GIẢI ĐOẠN I: CHỤP PHIM

Ở bản chính, họa sĩ Vi Vi minh họa trên giấy vẽ (croquis) bằng màu nước (aquarelle). Bức họa sẽ gồm đủ mọi màu sắc như những bức họa thông thường. Thường thì họa sĩ vẽ luôn một lúc 4 bức đề in một lượt 4 tấm bìa trên giấy lớn, sau sẽ xả ra. Những bức họa ấy được đem đi chụp bằng phim màu, và phải chụp làm 4 lần, mỗi lần chuyên viên phải sử dụng một loại ống kính để lọc màu.

— Lần chụp thứ nhất: phim chỉ thu tất cả màu vàng có trong bức họa với đủ các loại sắc đậm, nhạt.

— Lần chụp thứ nhì: phim chỉ thu tất cả màu đỏ.

— Lần thứ ba thu màu xanh dương và lần thứ tư thu màu đen.

GIẢI ĐOẠN II: SẮP XẾP THÀNH TRANG (Montage)

Phim chụp được sau khi sửa chữa (retouche) những vết bẩn, vết xước v.v... sẽ được dán trên bốn bản nylon lớn (khô rộng bằng tờ giấy in). Mỗi bản nylon dán một loại phim (phim sẽ in màu vàng, màu đỏ, màu xanh dương và đen). Khi dán phim (montage), các chuyên viên sẽ coi theo mẫu trình bày (maquette) của tòa

soạn đề thực hiện đúng theo như ý muốn. Thí dụ ở bản in màu đen, tòa soạn đặt những dòng chữ, những danh ngôn, và số của tờ báo (như số 61, 62, 63 v.v...) tại chỗ nào, trên bản nylon các mảnh phim sẽ được sắp xếp ở chỗ ấy.

GIẢI ĐOẠN III: ÉP KÈM

Bản nylon sẽ được đem đi ép kèm. Bản kèm cũng lớn bằng khổ giấy in. Trên mặt kèm được tráng một lớp thuốc hóa học có tác dụng nhạy ánh sáng. Bản nylon được đặt trên lớp thuốc ấy và được rọi ánh sáng đi qua. Chỗ lớp thuốc gặp ánh sáng, sẽ trở nên không ăn màu, và làm kèm trở thành **kèm chết**. Kèm tráng xong sẽ được rửa sạch, và trên mặt kèm sẽ hiện ra nguyên hình các chi tiết ở trên phim. Nếu đem soi các chi tiết ấy bằng kính lúp, ta sẽ thấy gồm toàn những hạt (grain) nhỏ xếp không đều (các em soi thử 3 hình in ở cuối bài này sẽ thấy).

— Nếu các hạt ấy thưa: màu in ra sẽ nhạt (như in bằng mực đỏ thì sẽ trở thành màu hồng).

— Nếu các hạt ấy xếp khít lại nhau, màu in sẽ đậm hơn.

— Nếu mặt kèm phẳng lì thì màu in cũng sẽ phẳng lì tức là đậm nhất (trait).

Vậy chỉ với một màu (vàng, hay đỏ v.v...) nhờ các hạt nhỏ li ti này mà bản in sẽ lên được nhiều sắc đậm nhạt (ton) khác nhau.

GIẢI ĐOẠN IV: LÊN MÁY IN

Mỗi bản kèm sẽ được lắp vào khuôn máy. Khuôn là một cái ống lớn hình trụ (rouleau), vậy bản kèm cũng phải bọc theo hình ống quanh khuôn. Khi khuôn chuyển động trên các ống mực, bản kèm sẽ được mực lăn đều lên. Đó là động tác **lăn mực**. Mực ở bản kèm đều rồi sẽ được in trên một bản cao su mịn cũng bọc trên một ống tròn. *Những chữ hay hình xuôi trên bản kèm sẽ trở thành ngược trên mặt cao su.* Sau đó tờ giấy được chạy áp trên mặt cao su. Mực ở mặt cao su sẽ truyền sang giấy, *chữ và hình ngược sẽ trở thành xuôi.*

(xem tiếp trang 31)

THOÁT VÒNG TẮM TỐI

(Phỏng dịch theo truyện « Out of the Shadows »)

VĂN VIỆT

Lưu Bái (Louis Braille) lặng lẽ nằm trên giường trong căn phòng nhỏ bé và lạnh lẽo, cổ nuốt những giọt nước mắt cô đơn đang chực trào ra khỏi đôi mắt mù lòa của nó, nó cảm thấy cô độc, cô độc không thể tả được.

Sự thật là tất cả những đứa trẻ khác cùng đến trường này với nó đều là những đứa trẻ khiếm thị cả, Lưu Bái cũng biết thế, và lần đầu tiên trong đời mà nó có thể hy vọng có được tình bạn chân thành, 1 tình bạn mà không phải do lòng thương của kẻ khác.

Nhưng khi nó nhớ lại đôi bàn tay cứng cỏi của bố nó thì sự sợ hãi và cô đơn lại ào đến. Lúc này bố, mẹ nó đang ở cách xa nó trong ngôi làng bé nhỏ nước Pháp nơi Lưu Bái đã chào đời. Bây giờ nó sống lạc lõng và cô đơn trong kinh thành ánh sáng Ba Lê rộng mênh mông và ồn ào với các đường phố lúc nào cũng đặc kịt xe cộ và khách bộ hành. Nó sẽ phải tự tìm lấy lối đi trong một thế giới đầy bóng tối, 1 thế giới với những khung cảnh xa lạ mà nó sẽ chẳng bao giờ có thể nhìn thấy được.

Cộc, Cộc, Cộc..., nghe thấy âm thanh quen thuộc này, Lưu Bái vội ngồi dậy, chắc lại 1 chàng mù nào đó đang mò mẫm hướng về phía phòng nó.

Cộc, Cộc, Cộc... tiếng động ngưng trước cửa phòng nó, rồi có tiếng mở cửa và có tiếng 1 đứa con trai hỏi : « Lưu đâu ? », nó đáp : « Ở đây »

— Đó là Chà Lý (Charles), ở phòng bên cạnh, tớ qua đưa cậu xuống ăn sáng.

Lưu Bái vội vớ lấy cây gậy và khua lọc cọc hướng về giọng nói thân mật. Nó quờ quạng, bàn tay của 2 đứa chạm nhau và Lưu bật cười nhỏ, Chà Lý nắm lấy bàn tay Lưu áp vào mặt mình mà nói :

— « Đây này, mặt tớ đây này. Mặt tớ tròn tròn, tóc quăn, có 1 cái nốt ruồi trên má... đó, đó... thấy không ? »

— Ồ... Ồ... tớ thấy rồi, tớ chưa sờ thấy 1 cái nốt ruồi bao giờ... »

Chà Lý điềm tĩnh nói :

— Chắc trông nó buồn cười lắm nhỉ ? »

— « Tớ cũng nghĩ vậy ! »

Cả 2 cùng cười ngặt nghẽo, té ra Ba Lê cũng không đến nỗi tệ. Mới có buổi đầu tiên ở đây thế mà nó đã có bạn rồi. Chiều hôm ấy Chà Lý rủ Lưu Bái đi bách bộ ngoài phố, nó nói :

— « Tớ hiểu rõ vùng này lắm. Tớ có thể tìm đường về dễ như con chim bồ câu tìm về chuồng cũ. »

Chà Lý vừa dẫn Lưu đi vừa kể cho nó nghe về những chỗ 2 đứa vừa

đi qua :

— Bây giờ tụi mình đang đứng trước 1 thánh đường. Mẹ tớ thường dẫn tớ đi lối này mỗi lần mẹ tớ đến thăm tớ.

Lưu Bái cảm thấy sợ hãi và cô đơn hơn là lúc nó ở trong phòng. Nhớ tới những câu chuyện kinh khủng về những người mù trong thành phố lớn thỉnh thoảng bị bọn vô lại chọc phá, tự nhiên Lưu đi sát vào Chà Lý hơn trước. Chà Lý tiếp tục câu chuyện :

— « Này, đằng ấy có nghĩ thấy mùi bánh nướng không ? Chúng mình đang đi qua một tiệm bánh, họ bán những cái bánh nho nhỏ ngon tuyệt, lại có rắc đường ở trên cơ chứ ! Chừng nào bố đằng ấy tới thăm, đằng ấy phải mời ông cụ mua ăn thử mà xem. »

— « Tớ có 1 ít tiền trong túi đây này, bố tớ cho tớ để tớ muốn tiêu gì thì tiêu, mình mua vài cái ăn thử đi. »

Tiệm bánh thật là ấm áp và lừng mùi thơm của bánh nướng, Lưu Bái nói với người đàn bà bán hàng : « Bà bán cho tôi vài cái bánh, thứ có rắc đường ở trên đó »

— « Màu hồng hay màu xanh ? »

Lưu ngập ngừng mất một lát, sau cùng nó nói :

— « Mùi vị nó có khác nhau không »

— Không, chỉ có khác nhau về màu sắc thôi.

Lưu thở dài với vẻ bức bối :

— Nếu thế thì bà cho chúng tôi thứ nào cũng được. Đối với chúng tôi thì màu nào chả giống màu nào.

Nó đưa 1 nắm đầy bạc cắc, bà bán hàng đưa cho nó gói bánh đồng thời thối tiền lại cho nó :

— Tiền thối của em đây, qua không có ăn gian của người mù đâu ? Lưu theo bạn ra khỏi tiệm với 1 vẻ thư thái hơn là khi nó bước vào tiệm. Đi dạo chơi trong kinh thành là cả một chuyện mạo hiểm chứ đâu phải chơi. Khi 2 đứa bắt đầu đi ngược trở lại con đường đã đi để về trường, bỗng Lưu nghe có tiếng chân người chạy rầm rập đuổi theo, rồi có tiếng trẻ con cười đùa léo nhéo :

— Ê, ề... mấy thằng ăn mày! Bánh đó đâu phải của tụi bay. Tụi bay xin ở tiệm bánh mà, đưa đây cho tụi tao mau!

Lưu cảm thấy có đứa lấy ngón tay ỏ đi vào đầu nó, thế là nó rú lên kêu cứu bằng 1 giọng vừa kinh hoàng vừa đau đớn. Một đứa trong bọn vô lại đã dặt phất mát gói bánh, Lưu chỉ biết kêu cứu, không biết đăng nào mà lần nữa. Chợt nó nghe 1 giọng rắn rỏi ra lệnh:

— Chúng mày có thôi ngay đi không nào!

Thế là tiếng léo nhéo và tiếng chân của bọn vô lại xa dần, Lưu run lẩy bẩy đến nỗi gần như đứng không vững nữa, nó cảm thấy dường như máu đang chảy dềnh sau gáy. Người đàn ông vừa giải cứu 2 đứa khỏi bọn du đãng không ngớt miệng xuýt xoa:

— Trời ơi! Tội nghiệp không! Các con có làm sao không? Thật tội quá, tội quá! Sao chúng nó lại có thể nhẫn tâm đến thế được nhỉ?

Lưu vẫn còn bàng hoàng đứng khóc thút thít, nhưng Chà Lý thì không, nó bình tĩnh hỏi:

— Ông là ai?

— «Ta là Cha Tô Ma (Thomas)», ở trong nhà thờ ta nghe tiếng các con kêu cứu ta chạy ra xem sao, nào, giờ các con hãy vào đây với cha, ta không thể để các con về trường với hình dạng như thế này được, thật là tội cho các con quá!»

Lưu gần như lạng đi vì bất ngờ, đề mặc cho vị linh mục kéo mình vào nhà thờ. Mới đến năm 3 tuổi nó mới bị mù, nhưng chưa bao giờ nó thấy có sự lạ như thế xảy ra ở trong làng.

Cha Tô Ma dịu dàng an ủi Lưu:

— «Đừng khóc con ạ, mấy đứa trẻ đó không hiểu việc chúng nó làm đâu. Thế giới này còn cần đến lòng tử tế nhiều lắm. Không phải chỉ riêng có những kẻ không nhìn thấy mới là những người mù, những người nào không biết giúp đỡ và sẵn sóc lẫn nhau cũng đều là những người mù cả.

Lưu khóc:

— Thưa cha! Con mới đến trường thành ra con cô độc quá. Cô độc trong cảnh tối tăm thế này khổ lắm cha ơi!

Vị linh mục buồn rầu trả lời:

— Con ơi! ngoài tình trạng tăm tối mà con phải gánh chịu, trên đời này còn nhiều loại tăm tối khác nhau nữa con ạ. Chẳng hạn như không có gì đen tối cho bằng những người không biết đến tình thương yêu đồng loại, như những đứa trẻ chọc phá các con bạn này, chúng đang sống trong 1 tình trạng tối tăm và xấu xa hơn các con nữa.

Lưu vẫn âm ỉ khóc:

— Làm sao có thể như thế được, chẳng có gì chán hơn là bị mù cha ơi!

— Con lầm rồi. Những người nào có mắt mà không chịu mở ra để thấy được những nhu cầu của đồng loại thì họ chẳng những mù mắt mà mù luôn cả tâm hồn nữa. Thiếu học hành cũng là 1 tình trạng tối tăm mù lòa khác nữa. Con được đi học thế là con còn may mắn lắm đó. Ta được biết là ở trong trường mù, các con sẽ được học đọc, học viết. Học được những thứ đó là 1 phần của sự tăm tối sẽ phải rời xa các con.

Tối hôm ấy, Lưu nằm một mình trên giường và nhớ lại những lời cha Tô Ma đã nói lúc ban sáng. Tuy nhiên sự cô độc mà nó đang chịu hiện giờ cũng với cảm giác hãi hùng lúc bị tấn công hồi sáng vẫn có tác dụng mạnh hơn là những lời khuyên nhủ của vị linh mục nhân từ. Sau cùng Lưu quyết định sẽ nói với bố nó đề đón nó về nhà, nhưng biết làm cách nào để báo tin cho ông cụ đây? Nó không biết viết, và nếu nhờ 1 người nào đó trong trường viết hộ thì ông giám đốc sẽ biết ngay, biết đâu ông ấy chẳng nổi giận và có thể chặn bức thư ấy lại. Trước kia chưa bao giờ Lưu thấy việc tự tay viết 1 lá thư lại quan trọng đến thế. Trần trọc suy nghĩ mãi, sau cùng Lưu dứt khoát:

— Nếu mình thật cố gắng, có lẽ mình sẽ đọc và viết được trong vòng

2 hay 3 tuần lễ, rồi mình sẽ viết thư cho bố và bảo bố đến đón mình về.

Vài tuần sau đó Lưu cố gắng hết mình để tập đọc, vốn là một đứa trẻ khá sáng dạ, Lưu học khá nhanh. Tuy nhiên phương pháp dạy học thời đó dành cho người mù là 1 phương pháp chậm chạp và công kênh. Các chữ đều được in nổi và lớn để người mù dùng đầu ngón tay sờ và nhận mặt chữ, do đó mỗi quyển sách trở nên rất lớn và nặng nề, mà cách đọc vẫn chậm chạp. Càng ngày Lưu càng trở nên chán nản. Ngoài ra tuy Lưu học nhanh nhưng nhà trường lại thiếu sách vở, chẳng những thế nó còn khám phá ra rằng nhà trường không có phương pháp nào để dạy cho người mù học viết. Điều đó có nghĩa là Lưu chẳng mong gì có dịp tự tay viết thư cho bố nữa. Một hôm nó thổ lộ tâm can với Chà Lý, nghe xong Chà Lý thở dài:

— Tại sao đăng ý lại băn khoăn quá về việc học viết làm gì? Tớ mà biết đọc là cũng đủ khoái lắm rồi. Tớ ở đây lâu hơn cậu nhiều mà tớ cũng đã biết đọc đâu! Sách vở thì nặng nề kênh cang quá, lật được trang sách cũng còn thấy khó khăn nữa, và rồi lúc đọc, tớ sờ nhận được mặt chữ cuối thì quên khuấy mất chữ đầu, tớ e rằng là chả bao giờ tớ học đọc được cả!

— Còn tớ thì tớ e rằng chẳng bao giờ tớ học viết được cả!

Bữa cơm chiều hai đứa lại ngồi cạnh nhau ở bàn ăn như thường lệ. Đến món súp, Lưu nghe rõ tiếng thìa súp của người bồi bàn khua leng keng vào thành bát của nó, nhưng khi nó đưa thìa súp vào miệng thì mới biết là trong bát chẳng có tí súp nào, thìa của nó vẫn khô queo, Lưu lòng đầy cay đắng thì thảo với Chà Lý:

— Nó không cho tớ súp!

— Ừ, bọn nó lại ăn gian tụi mình rồi. Mình phải khiếu nại lên ông giám đốc mới được.

Nhưng Lưu không làm như Chà Lý đề nghị, lòng đầy buồn rầu nó quyết định đến thăm cha Tô Ma để

nhờ cha viết thư hộ. Lưu được cha đón tiếp nồng hậu :

— À con đấy hả ? Thế nào, con ở trường ra sao ?

— Thưa cha con không được sung sướng. Người ta dạy dỗ không được khá. Họ chả có phương pháp nào để dạy chúng con viết và nhiều anh em khác gặp rất nhiều khó khăn trong việc tập đọc, như anh Chà Lý, bạn con, anh ấy đã ở đây còn trước con nhiều thế mà vẫn chẳng học được gì cả. Con e rằng cha nghĩ sai về trường con rồi, thưa cha. Cái gánh nặng tối tăm nó vẫn còn nặng trĩu trên vai con. Cha Tô Ma buồn rầu hỏi Lưu :

— Thế là con không đạt được tiến bộ nào trong việc tập đọc phải không con ?

— Thưa cha có chứ ! Con tiến được nhiều lắm, con may mắn hơn nhiều anh em khác nhờ con học rất nhanh. Nhưng mà ở đây, trong cái thành phố Ba Lê này, con không thấy vui sướng chút nào. Con không dám ra đường, còn ở trong trường thì bọn bồi bếp ăn cắp. Con muốn về nhà. Con muốn nhờ cha viết hộ con một lá thư cho bố con đến đón con về, thưa cha, cha giúp con một chút được không ?

Vị linh mục ngập ngừng giây lát, rồi đột ngột ông hỏi :

— Con có giúp bạn con không ? Con có giúp Chà Lý tập đọc không ? Trong lúc con hiểu mà Chà Lý thì không, con có giúp Chà Lý không ?

— Xin cha đừng hỏi con như thế. Con chỉ muốn biết là cha có sẵn lòng viết thư hộ con không ?

Một lần nữa cha Tô Ma lại trầm ngâm im lặng, một lát sau ông hỏi :

— Con cho ta biết con đã có lần nào cố tập viết chưa ? Con biết đọc tức là con đã biết hết các mặt chữ rồi, con có thể nhớ và hình dung được các mặt chữ ấy trong trí con không ?

Lần này đến lượt Lưu im lặng, nó tư lự một lúc lâu đến nỗi cha Tô Ma tin chắc là ông đã làm cho thằng bé hiểu rõ ý ông muốn nói, ông hỏi tiếp :

— Con ạ, về trường con cố nghĩ kỹ lại những điều ta vừa nói. Nếu đến sáng mai mà con vẫn giữ ý định cũ thì hãy trở lại đây, ta hứa sẽ viết hộ con lá thư như ý con muốn.

Tuy nhiên hôm sau Lưu không trở lại, mãi đến gần hai tuần sau nó mới trở lại thăm cha Tô Ma, toàn thân như muốn run lên vì xúc động, mặt rạng rỡ với niềm vui chiến thắng. Gặp cha Tô Ma nó đưa ngay một tờ giấy gấp làm tư, trên mặt giấy là những hàng chữ như sau :

« Thưa cha Tô Ma,

« Con đã giúp cho Chà Lý biết « đọc, Chà Lý sướng lắm nhưng con « còn sướng hơn anh ấy nữa. Con « tập viết, rất khó, nhưng con đã viết « được, con sẽ ở lại trường. Con « không thấy tối tăm như trước nữa, « con đã hiểu ý cha. Nếu những « người không giúp đỡ lẫn nhau thì « còn mong ai giúp họ nữa ? Con sẽ « cố tìm một phương pháp nào khác « hay hơn để tập đọc và viết.

Con,
Lưu Bái »

Từ đó Lưu Bái đặc biệt quan tâm đến việc tìm tòi một phương pháp hữu hiệu để giúp cho người

mù học đọc và viết. Trong suốt 30 năm trường, Lưu Bái đã nghĩ ra được nhiều phương pháp. Phương pháp sau cùng mà ông khám phá ra và hoàn tất vào những năm ông gần qua đời (ông chết năm 1852) đến ngày nay vẫn còn được dùng trên khắp thế giới đó là phương pháp Braille. Nhờ phương pháp này, ngày nay những người khiếm thị đọc được cả nhạc nữa và học đọc cũng như viết chữ nhanh không kém bất cứ một người nào khác. (Bảng mẫu tự, số và dấu của phương pháp Braille xin xem tại Thiệu Nhi số 32, bài Helen Keller của Đặng Hoàng, trang 5).

VĂN VIẾT

GIỌNG CON NGƯỜI

Tiếng nói của chúng ta có rất nhiều giọng. Tầm vọng của chúng ta đều nằm trong phạm vi 15 nốt giống như tiếng đàn. Có những giọng gần giống nhau, nhưng cũng có những giọng đối với nhau hoàn toàn khác biệt. Vì vậy người ta chia ra những giọng chính cho mỗi phái như sau :

— Giọng của nữ phái thì có :

1) Giọng SOPRANO, tức là giọng nữ kim và là giọng cao nhất của phái nữ.

2) Giọng MEZZ-SOPRANO, tức là giọng bán kim hay giọng thanh, trầm hơn giọng kim.

3) Giọng CONTRALTO, tức là giọng mộc và là giọng trầm nhất của phái nữ, rất ít ai có giọng này.

— Riêng về giọng của phái nam thì có :

1) Giọng TÉNOR, tức là giọng nam kim và là giọng cao nhất của phái nam. Trái với nữ phái, rất ít ai có giọng này.

2) Giọng BARYTON tức là giọng mộc. Đây là giọng tốt nhất của phái nam vì nó biểu hiệu cho uy quyền, sức mạnh và sự trưởng thành.

3) Giọng BASSE, tức là giọng thò. Đây là giọng trầm nhất của phái nam. Giọng này biểu hiệu cho mọi khía cạnh tình cảm, có thể khôi hài, nghiêm trang mà cũng có thể sâu độc.

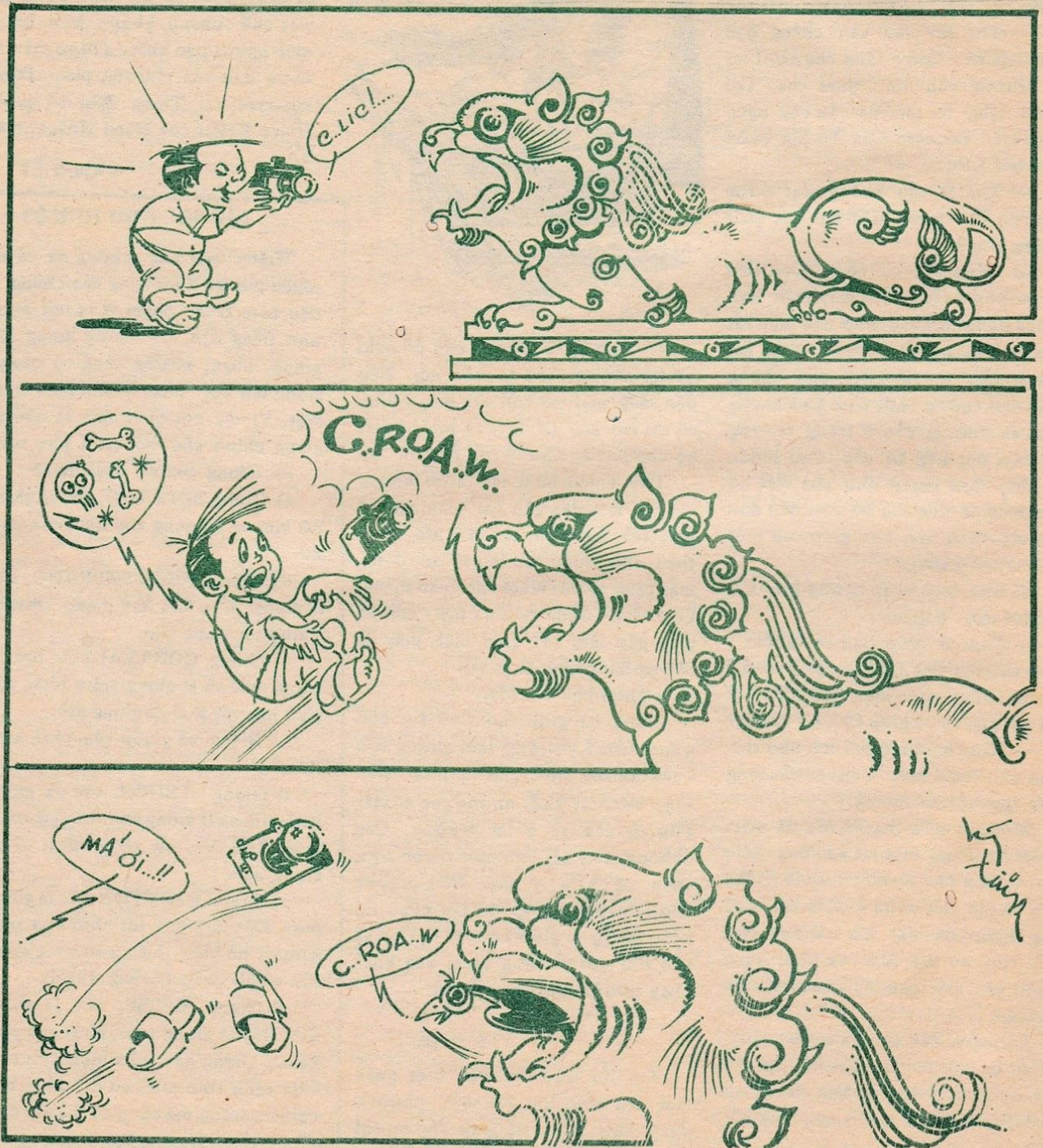
HUỖNH-ĐĂNG-KHOA

QUA ÔNG KÍNH BÁC SAU RÂU

Tranh vui trọn kỳ của NGUYỄN TÀI

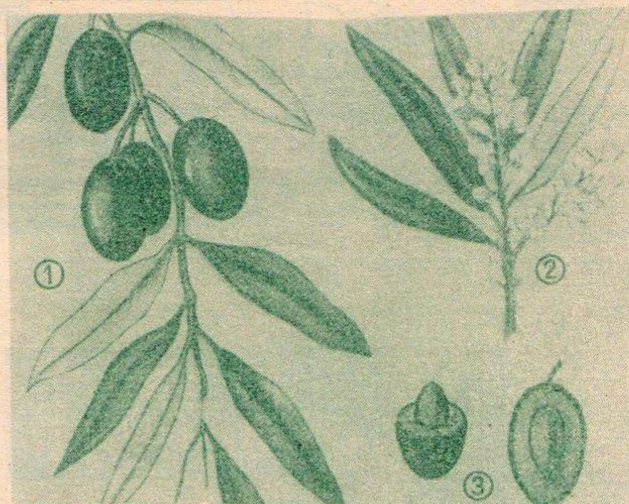
CÂY Ô-LIU

Từ hồi xa xưa, các bộ lạc miền Trung Đông đã khám phá ra nguồn thực phẩm vô tận của cây ô liu, nên họ khai thác triệt để loại cây này. Họ coi nó như là một loại cây thiêng mà thần thánh đã ban cho nhân loại, để nuôi dưỡng con người trên mặt đất. Cũng vì vậy mà có biết bao nhiêu huyền thoại đã đặt ra về giống cây này. Nó còn được dùng để làm biểu hiệu cho khoa học, mỹ thuật, thành công, chiến thắng và hòa bình thịnh vượng.

Theo câu ước của Thiên chúa giáo thì vì con người xúc phạm đến Thượng đế nên ngài phạt nhân loại bằng một cơn hồng thủy vĩ đại. Nước biển dâng lên, mưa trên trời tuôn xuống đủ 7 đêm 7 ngày, ngập lụt hết ngoài ra còn có những trận cuồng phong gây nên những làn sóng thần vĩ đại xô xập tất cả mọi kiến trúc vững chắc nhất của loài người. Do đó mọi sinh vật đều bị tiêu diệt. Riêng có gia đình ông Noé, người được coi như công chính trước mặt Thượng đế, ông được ngài báo trước hình phạt sẽ xảy ra. Ông Noé đóng 1 con tàu cho gia đình và các súc vật ông mang theo trú ngụ. Sau trận hồng thủy này, ông thả một đôi chim câu ra để thăm dò tình hình. Quả nhiên đôi chim bay về, miệng ngậm cành ô liu non xanh ngắt, chứng tỏ cho chủ biết hình phạt đã chấm dứt và cuộc sống hòa bình sung mãn đã bắt đầu. Hình ảnh này ngày nay còn được dùng để chỉ một nền hòa bình thịnh vượng.

Tại Hy Lạp, La Mã ngày xưa, cây ô liu dùng để dâng hiến cho thần Minerva, Athena. Cành ô liu kết thành những vương miện đội cho những anh hùng chiến thắng ngoài mặt trận trở về, và những lực sĩ chiếm giải vô địch tại các thể vận hội, tương tự như ngày nay chúng ta choàng vòng hoa cho các chiến sĩ hay các khách danh dự.

Ngoài những thần thoại kể trên, về phương diện thực vật học, ô liu

1) Cành ô-liu
2) Bông ô-liu
3) Trái và hạt ô-liu

thuộc về loại cây trái nhiều ruột, có tên khoa học là «Oléa». Đây là một loại cây 4 mùa xanh tươi. Thân to, chắc, mọc xoắn, cành lớn và cứng ở những nơi có điều kiện thích hợp về đất đai về khí hậu, ô liu cao tới 30 thước, trung bình thì chỉ cao từ 4, 6 thước. Lá ô liu mọc thưa thớt, dài như lưỡi giáo, khá dày. Mặt trên xanh xám mặt dưới xanh lợt. Rễ ăn lan rất rộng.

Mùa hoa ô liu bắt đầu từ tháng 4 đến tháng 6 mới tàn. Có nơi không nở vào những tháng trên mà lại tùy theo khí hậu diu mát của vùng đó. Hoa ô liu mọc từng chùm, rất thơm, mỗi hoa có 4 cánh màu sữa trắng, 2 nhị đực, 1 nhị cái. Trái ô liu khi còn xanh, màu xanh xám, hình bầu dục, lúc chín đổi sang màu đen lợt. Tháng 9 thì trái già và bắt đầu chín cho tới giáp mùa đông.

Gỗ ô liu rất cứng, mịn, không mấy khi có mắt nên được dùng để đóng tủ bàn ghế quý và nhất là để chạm những đồ vật có giá trị. Trung bình nó có thể sống trên 2 trăm năm. Tại nhiều nơi có đất và khí hậu tốt như ven bờ sông miền Trung Đông có cây sống từ 5 đến 8 trăm năm. Vì ở đây khí hậu chỉ ở mức 15° đến 25° là cùng.

Vùng ô liu thích hợp nhất, và có thể đạt đến một kết quả khả quan cho các mùa trái là vùng khí hậu ôn đới, đất mềm không ẩm ướt. Những nơi có khí hậu nóng quá hay lạnh quá

hoặc những vùng đại gió, có gió bề thời hơi mặn vào đều không thích hợp cho loại cây này. Ngoài ra, ô liu cũng cần được săn sóc kỹ càng, trung bình mỗi năm bón phân 1 lần và phải trừ tuyệt tất cả những cây chum gửi sống bám trên thân cây ô liu. Trồng ô liu chừng 8 năm thì có trái. Trong vòng 30 năm đầu, cây ô liu có trái rất sai, sau đó giảm dần dần cho tới khi cây già cỗi.

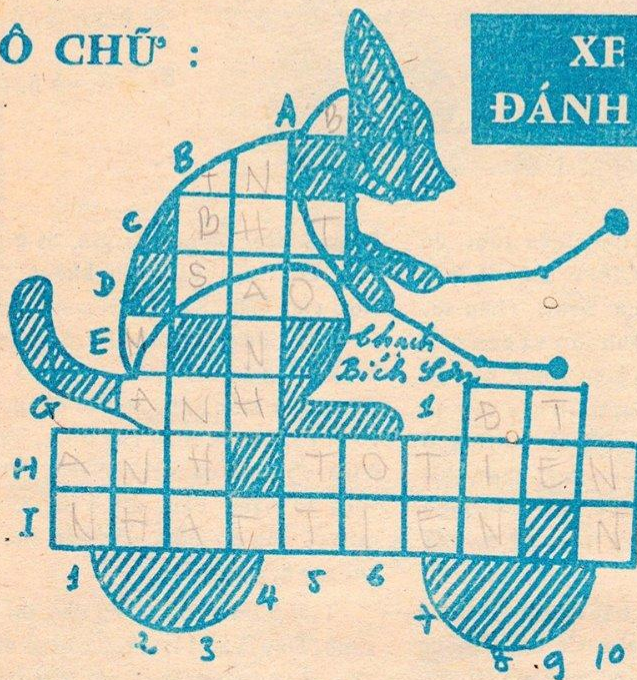
Trái ô liu dùng để ép dầu khi còn xanh. Đây là một loại trái cây có nhiều dầu nhất trong tất cả các loại trái có dầu: như thầu dầu, mè, đậu phộng v.v... Phương pháp ép dầu thì đại loại xưa cũng như nay không mấy thay đổi, chỉ có dụng cụ là được tân trang bằng máy móc để thay thế nhân công và gia súc.

Sau khi trái ô liu đã được rửa sạch và lau chùi khô ráo, người ta để nguyên hạt, đập dập cho vào túi vải hay máy dùng một sức nặng để ép. Nước chảy ra là dầu.

Sau khi ép, dầu chưa dùng được, cần được dự trữ tại một nơi thoáng khí, có nhiều ánh sáng với một nhiệt độ trung bình từ 16—18° trong vòng 1 tuần lễ. Khi thấy dầu trong và có màu vàng trắng, đưa ra lọc lại một lần nữa cho thật tinh khiết lúc đó mới đem ra dùng. Ngoài công dụng rất hữu ích là làm thực phẩm cho người dầu ô liu còn được dùng trong kỹ nghệ, điều chế savon, mỹ hóa học, thắp đèn v.v...

Ô CHỮ :

XE THỎ ĐÁNH TRỐNG

NGANG :

- A— Bò con
B— Tuần báo giải trí và giáo dục (viết tắt)
C— Thi văn đoàn của tác giả (v.t)
D— Những đốm nhỏ trên trời mỗi tối
E— Em --- Anh
G— Trên em—Tướng 4 sao gọi là... (v.t)
H— Hình—Những người thời trước trong gia đình ta ở
I— Chủ biên tuần báo Thiếu Nhi— Anh

ĐỌC :

- 1— Khi đói thì phải...
2— Không yếu
3— Tác giả Ô chữ này (v.t)—Cái đề cho người ta ở
4— Không chậm — Tê
5— — Bê—cái bát đựng canh— Tòa soạn T.N nằm trên đường (v.t)
6— Mưa
7— Một nghi thức dùng trong những buổi lễ lớn hồi xưa
8— ĐIN
9— Ngã
10— Anh bình phương.

THẠCH-BÍCH-SƠN
(T.V.Đ Bất Học Trù—Phan Thiết)

ĐỐ VUI KỲ NÀY

Cu Tèo, cu Tý, cu Tẹo đêm khuya đi lạc giữa rừng nên đành phải ngủ lại một đêm ngoài trời. Nhưng bản tính của mấy cu là sợ... ma một cây, nên cu nào cũng đành nằm giữa hai cu kia. Ba cu loay hoay bàn một hồi mà cũng không xong. Vậy xin bạn giải quyết thế nào cho ổn thỏa chứ chả lẽ để ba cu cãi lộn suốt trắng đêm hay sao?

TRẦN-THƯƠNG-THANH
(Đà Nẵng)

(Kỳ sau trả lời)

TRẢ LỜI ĐỐ VUI KỲ TRƯỚC

một người đến số lúc 7 giờ 45 phút.
một người đến số lúc 8 giờ 15 phút.

CÂU ĐỐ

- 1— Cái gì đi từ Saigon tới Đà Lạt không mất một bước nào cả?
2— Một ly đựng nước đá hình trụ, đáy trên bằng đáy dưới. Người ta chia ly làm 2 phần bằng nhau theo chiều cao hỏi phần nào nhiều nước hơn? (ly đầy nước đá).

ĐỐ VUI

- 1) — Một ông người Phi Châu da đen, tắm một con sông màu xanh. Vậy hỏi các bồ sau khi tắm xong mình anh ta như thế nào?
2) — Người gù ngủ như thế nào?

(xem trả lời trang 30)

PHỞ BIẾN SÂU RỘNG TUẦN BÁO
THIẾU NHI
LÀ GIÚP CHO TỜ BÁO CỦA CÁC EM SỐNG LÂU DÀI

KHOÍ ÓC TIÊN TRI

TRÌNH DIỄN :

Bạn giờ trước khán giả một cuốn tự điển (có cuốn Larousse càng tốt). Bạn đưa cho một khán giả một cây kim gút, bảo họ cắm cây kim vào bất cứ chỗ nào trên bề dày của cuốn sách (hình 1). Sau đó bạn cặp cuốn tự điển vô nách, một tay đề lên trán ra vẻ suy nghĩ. Rồi bạn nói :

— Cây kim vừa rồi đã cắm vào đúng trang 576 (thí dụ như vậy). Trong trang này có in văn J. mé bên trái có hình cái gông gắn trên 2 cái đầu bò để giải thích chữ *joug* và dưới trang có hình cái thuyền buồm để giải thích chữ *jonque*.

MỆO VẬT

Các bạn Thiếu Nhi thân mến ! Mỗi đến bây giờ Ngọc Bích mới có bài ra mắt các bạn đấy, các bạn cho Bích làm quen với nhé ! Bích có một vài mẹo, vật gởi đến các bạn, dù Bích biết rằng có thể có nhiều bạn đã biết rồi, nhưng mà nhắc nhở lại những điều hay thì càng tốt, phải không các bạn ? Mong các bạn sẽ vừa lòng với những điều dưới đây :

● Khi chiêm hay xào đồ ăn, muốn cho mỡ khỏi bắn lên, các bạn có thể thả vào mỡ một miếng vỏ bánh mì, thế là các bạn sẽ không còn bị giật mình có hại cho thần kinh, bị bắn quần áo và có khi bị phỏng cả bàn

Khán giả vội lật trang sách ra (chỗ vừa được ghim cái kim vào). Quả nhiên bạn đã đoán đúng y boong ! (hình 3).

XẢO THUẬT

Rất giản dị, trước khi đưa cuốn tự điển ra, bạn đã ghim 1 cây kim gút thứ hai vào trang 576 rồi (hay một trang nào đó). Bạn coi trước nội dung của trang này để lát nữa đem ra nói (hình 4).

tay ngọc nữa.

● Hoa quả để trong tủ lạnh, các bạn nhớ cho vào bao ni lông, cột kín lại nhé !

● Những món ăn còn dư, muốn để vào tủ lạnh, các bạn phải đậy kín. Như vậy món ăn sẽ không bị khô queo và không bay hơi ra khắp cả tủ lạnh, gây ảnh hưởng tới các món ăn khác, nhớ nha các bạn !

● Khi mua đồ hộp, nếu các bạn thấy ngoài hộp đã bị rỉ sét màu đen, thì không bao giờ nên mua, mặc cho lời biện hộ của bà bán hàng có chính xác đến đâu, cũng không màng nữa nha các bạn ? Vì thứ này đã quá cũ nên độc lắm đấy !

Khi đưa cho khán giả đâm cây kim của họ vào, bạn quay đầu sách không có cây kim gút đã ghim sẵn.

Lúc kẹp sách vào nách để suy nghĩ, bạn dời đầu sách và chia mé sách có cây kim của bạn. Vì cuốn sách dày, và làm một lần đầu, khán giả sẽ không chú ý tới sự tráo ngược này.

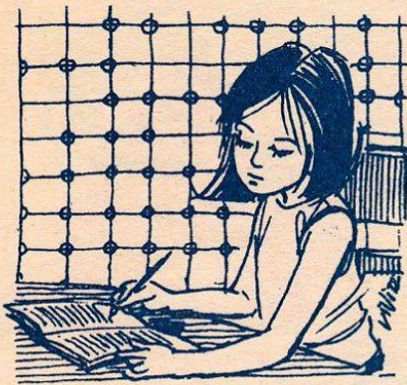
(Tài liệu và hình của ảo thuật gia Kassagi)

● Ngoài ra nếu nắp hay đáy hộp phồng lên thì cũng không nên mua, vì đồ này đã bị sinh hơi, rất độc. Nhớ xem xét đồ hộp cho kỹ các bạn nhé !

Các bạn mến ! Với những mẹo nhỏ trên, Bích mong rằng sẽ giúp được chút ít cho phe kẹp tóc của chúng mình, và Bích hy vọng sau này sẽ được các bạn mách nhiều mẹo hay hơn nữa, để tay ngọc càng ngày càng thêm khéo, phải không các bạn nữ... Thiếu Nhi ?

Thân ái chào các bạn !

ĐỖ-THỊ-NGỌC-BÍCH
(Trung Vương)

EM TẬP VIẾT VĂN

BÀI 5

HÃY LÀM CÁC CÂU VĂN SỐNG DẬY

NHẬT-TIẾN phụ trách

Hãy làm các câu văn sống dậy. Đây là một lời khuyên, một nguyên tắc rất cần thiết mà các em phải ghi nhớ khi sáng tác. Sáng tác không phải làm luận. Khi làm luận, các em chỉ cần viết một câu văn gọn ghẽ, đúng văn phạm, và có thể dùng những ý tưởng thông thường ai cũng thấy, ai cũng biết rồi, thế cũng là tạm đủ. Nhưng sáng tác đòi hỏi sự đóng góp của chính mình. Vì sáng tác là một nghệ thuật sáng tạo. Một đoạn văn không có sự sáng tạo là một đoạn văn chết, một đoạn văn không có linh hồn, và như thế sẽ làm người đọc nhàm chán, không tìm thấy sự truyền cảm nào hết.

Trong phần bài tập do các em gửi về, chúng tôi thấy 9 phần 10 các em mắc phải cái khuyết điểm ấy. Các em đã tả rất đúng cô bé che dù đi dưới mưa trên đường về chợ. Nhưng *tả đúng* chưa đủ, còn phải *tả hay* nữa, mới làm đoạn văn trở nên linh động, truyền cảm, mới làm sống dậy những ý tưởng giữa các dòng chữ, và có như vậy mới gọi là sáng tác.

Đây là một thí dụ. Có em viết : « Trời mưa to, trên con đường có một cô bé đang dương dù lên rồi

bước vội vàng. Chiếc áo cô bé vắn ướt vì dù nhỏ quá không đủ che. Khuôn mặt cô bé rất xinh xắn dễ thương với đôi mắt đen láy đang mở to để nhìn trời mưa xuống. Tay cô bé cầm một cái xách đựng đầy đồ ăn và tờ TN quen thuộc cho lũ em ở nhà.

N.T.T.L.
(Huế)

Về phương diện văn phạm, đoạn văn trên không mắc phải lỗi nào. Nhưng về phương diện nghệ thuật, đó chỉ là một bài luận, không phải bài sáng tác.

Tác giả đã tả rất đúng hình ảnh cô bé về chợ : Trời mưa to thì phải dương dù lên và bước vội vàng. Dù nhỏ quá không đủ che thì cô bé bị ướt v.v...

Những ý tưởng ấy nói ra ai cũng thấy, ai cũng biết rồi, vì thế trở nên nhàm chán, chúng tôi gọi là những câu văn chết. Vậy phải đem lại cho những giòng chữ ấy một linh hồn, tạo cho bầu không khí định kiến tả một sự sinh động. Nghĩa là cần phải có sự sáng tạo. Thí dụ, ở đoạn mở có thể viết lại : « Trời dồ mưa lớn. Con mưa ủa đến thật nhanh. Trong khoảnh khắc bầu trời đã trở nên mù mịt. Trên đường về chợ, một cánh dù vàng hiện ra, nom xa như một cánh bướm nhỏ đang lơi ngoi giữa làn bụi mưa trắng xóa »

Ở một bài khác, chúng tôi thấy có em đã có những ý tưởng mới. Nhưng rất tiếc vì đã rơi vào khuyết điểm kể trên, nên ý mới đó bị mờ đi, không tạo được ấn tượng sâu xa cho người đọc. Thí dụ như một em đã viết :

« Cô bé cứ lầm lũi đi, cặp mắt cô ta cứ nhìn tới trước *với dáng điệu tìm xem những hạt nước mưa chạy đi đâu*. Trên tay phải cô còn xách một giỏ đồ ăn đã bị mưa tưới vào ».

Cái ý tưởng đem lại cho cô bé một bản chất tinh nghịch là một ý tưởng mới. Nhưng diễn tả như câu trên, ý mới đó không được làm nổi bật lên bao nhiêu, và người đọc phải chú ý, tình tưởng mới nhận thấy được. Như thế thật là uổng.

Vậy với chủ ý « khai thác » ý tưởng mới mẻ ở trên, ta có thể viết lại :

« Cặp mắt tinh nghịch của cô bé theo rồi từng giọt mưa. Những giọt mưa kêu lộp độp trên mái dù rồi chen nhau đứng lấp ló trên mấy cái gọng sắt. Sau một vài giây ngập ngừng, chúng rủ nhau lăn xuống. Có giọt bám trên cánh tay cô bé. Có giọt len vào miệng giỏ đi chợ, cũng có những giọt hạt chân rơi tòm xuống mặt đường. Cô bé ngược đôi mắt đen láy có hai hàng mi cong khê liếc nhìn rồi vui vui tự hỏi : « Rồi chúng nó đi đâu nhỉ ? »

Hai đoạn văn được sửa lại ở trên hẳn nhiên không phải toàn bích để đưa ra làm khuôn mẫu cho các em. Chúng tôi chỉ làm công việc phác họa nhằm mục đích giúp các em hiểu rõ vấn đề hơn, gợi ý cho các em để các em có thể mở rộng hơn sự suy nghĩ của mỗi người.

Ngoài vấn đề ý tưởng mới ra, việc dùng *chữ* chính xác cũng góp một phần quan trọng làm câu văn trở nên linh động, truyền cảm. Nếu chữ dùng sai, dùng không đúng chỗ, hoặc nghèo nàn, không đặc sắc câu văn sẽ trở nên nhạt nhẽo, mơ hồ, nhiều khi có thể gây hiểu lầm cho người đọc. Thí dụ có em viết : « Cô bé *vươn đôi mắt đen huyền* nhìn những giọt mưa thánh thót đang tuôn ào ạt từ trên mái dù ».

Riêng một câu ngắn này em ấy đã mắc phải 3 chữ dùng không đúng (đó là chưa kể đến việc lựa chọn chữ cho linh động) :

— Người ta chỉ nói *vươn tay*, *vươn mình* chứ không ai nói *vươn mắt* bao giờ. Có thể sửa lại là *dương mắt, ngược mắt*.

— *Mắt huyền* là mắt đen rồi. Vậy viết *mắt đen huyền* là thừa một chữ đen. Có thể viết là *cặp mắt huyền*, hay *cặp mắt đen láy*.

— Giọt mưa *thánh thót* là để chỉ những giọt nước mưa rơi chậm (như : trên những tàu lá chuối, từng giọt mưa thánh thót rơi). Dùng chữ *thánh thót* để chỉ những giọt mưa tuôn ào ạt là không đúng.

(xem tiếp trang 23)

CUỘC THI

SÁNG TÁC

VIẾT VỀ KỶ NIỆM HỌC TRÒ

Kỷ niệm của em Bé

Từ ngày khai trường tới hôm nay được ba hôm. Bé bắt đầu thấy quý mến cô giáo và các bạn rồi. Bé và vài đứa bạn sau khi học hết trường làng, phải đi một đoạn đường rất dài để đến ngôi trường mới này. Bé không quen ai, trừ những đứa bạn đồng hương. Những ngày đầu, bé rất hồi hộp, nửa mừng nửa lo. Mừng vì được đi du học, lo vì chẳng may cô dạy lớp bé quá nghiêm. Đến giờ bé sung sướng khi biết cô vừa hiền lẫn vui. Hình như bé cũng không ai ngờ nghịch đâu. Bé bắt đầu làm quen với những bạn mới. Đứa bạn đầu tiên bé đề ý tới là cô bé ngồi trước mặt.

Bé không phân biệt các bạn là nữ nhi hay tu mi. Cứ đáng nào hiền là bé chơi với. Bé vốn thích có nhiều bạn. Tuy nhiên bé đề ý đến cô bé ngồi bên trên cũng có lý do đáng hoàng. Cô ấy thỉnh thoảng quay cổ xuống nhìn bé bằng đôi mắt vừa to vừa đen và vừa xinh. Mới đầu bé làm nghiêm nên cô ấy phải quay cổ lại ngay tức thì. Về sau bé đánh bạo thử mỉm cười và cô bé cũng mỉm cười lại. Nhưng vì cũng chưa có chuyện gì để nói nên chỉ vừa mỉm cười một cái là hai bé quay đi.

Bé tự hỏi tại sao mình được đề ý đến với đôi mắt to xinh như thế. Chắc tại bé khác người. Bé là một trong thiểu số du học sinh miền Bắc giữa đa số học sinh miền Nam. Chả thế mà ngay hôm khai trường, khi bé được gọi đọc bảng, cô giáo đã

cho nhận xét rồi. Bé đọc ngày 24 là hai mươi tư. Cô nói:

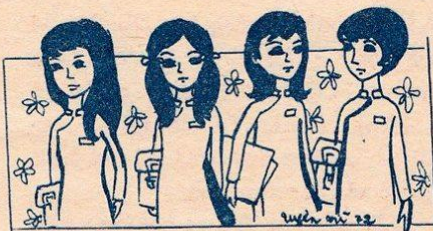
— Các em Nam chú ý nhá, các em Bắc không đọc «hai mươi bốn» như chúng mình, mà đọc «hai mươi tư».

Mấy đứa đồng hương bắc cò nhao nhao với bé:

— Ê em bé! mày quê, gặp tao tao đọc hăm bốn liền, gì hăm tư!

Cô mỉm cười. Cả lớp thấy cô hướng về bé gười cũng quay lại bé cười hi hi. Riêng cô bé có đôi mắt to ngàng lên nhìn bé không cười. Chắc cô này còn lạ lắm bọn bắc cò lắm.

Bọn đồng hương vừa gọi bé bằng cái tên cúng cơm đấy: Em Bé. Bé đâu có nhỏ hơn chúng mà chúng gọi bằng em. Thực ra bé tên Anh cơ. Số là ông bố đặt tên cho kẻ tiền sinh trước là bé Hùng, đến khi bé được giáng sinh xuống đời thì bố đặt tên bé là Anh. Cả nhà gọi các bé: bé Hùng, bé Anh Nhưng bé Hùng không gọi bé là «bé Anh» mà gọi «Anh» thôi. Trẻ lảng giềng thấy bé là em mà được gọi là anh nên hè nhau gọi bé là «em». Bé Hùng sung sướng ra mặt. Từ nay hẳn hết sợ người ngoài tưởng lầm bé là anh của hắn. Bố và mẹ quen dần cũng gọi bé là Em, nhưng

không gọi «bé em» mà «em bé». Bé không ý kiến. Cái tên Em bé dễ thương ghê chứ phải không, bé càng dễ làm nũng cả nhà.

Sau những nụ cười đùa duyên, việc kế tiếp của sự làm quen là phải biết tên cô bé. Việc này không khó lắm. Cô bé vốn là ma cũ nên các bạn gọi tên đều đều. Khó một nỗi bé chưa quen giọng Nam nên phân vân giữa các tên Dương, Vương, Vươn. Bé phải ngó trộm vào bìa vở trên bàn mới rõ tên cô bé là chữ Dương to tướng. Tên Dương, nghe

dễ thương ghê. Nhưng chắc bé Dương không có giai thoại về tên hay như của bé được đâu. Biết tên rồi, bé có thể tiến xa trong sự làm quen, thí dụ bé làm bộ nói chuyện không chép bài kịp, bèn khần khoản:

— Bé Dương ơi, cho mượn vở chép một tí.

Chữ con gái sao mà sạch sẽ đẹp dễ thế. Chả bù chữ của bé. Hồi năm trước, bé nhớ nhiều lần bé làm toán rất cừ, xong và đem nộp trước hết, thế mà điểm của bé vẫn thua mấy đứa nộp sau như thường. Cô giáo bảo chữ bé như giun chờ gà bới. Bé hận đời đen bạc bèn về mách mẹ. Còn lâu bé mới dám phản đối cô. Mẹ cười xòa rồi lại nói:

— Cô bắt con viết chữ đẹp đề tập cho con tính sạch sẽ và cẩn thận đấy. Chữ đẹp mới dễ thương chứ.

Chữ bé Dương đẹp và quả là dễ thương, bé vẫn thầm ước cô bây giờ đừng chấm chữ đẹp, sạch sẽ là đủ rồi. Bé mừng trong bụng vì chưa nghe cô nói đến câu chuyện chữ đẹp. Bé Dương ngó xuống vở bé lâu lắm. Chắc bé ấy không chê chữ bé đâu.

Trong các môn bé thích nhất môn toán. Bé Dương chắc cũng giỏi vì bé thấy bé ấy cầm cò viết ào ào. Bé hơi chột dạ vì gặp phải địch thủ. Bé tự nhủ sẽ dốc toàn lực mí được, đề cả lớp và bé Dương lé mắt chơi. Một hồi bé Dương quay lại:

— Ra bao nhiêu?

Bé ngàng lên đáp. Giống quá, cả hai cùng thở phào. Sau khi nộp, hai bé còn lôi giấy nháp ra so sánh. A, thế này thì quân ta đồng minh mí nhau rồi. Bé thấy chắc bụng mà sung sướng lắm. Cô chấm ngay và trả về. Thấy hai điểm bằng nhau, bé nhìn bé Dương e ngại, chỉ sợ bé ấy buồn. Chữ Dương đẹp hơn chữ bé mà, và tính con gái dễ buồn lung tung lắm. Nhưng cặp mắt bé Dương mở rộng, long lanh như hai viên bi mới tinh đặt ngoài nắng. Chắc bé Dương hiền và trong lớp này không có căn chữ đẹp.

Những môn học khác bé không đặc biệt thích môn nào, nhưng cô

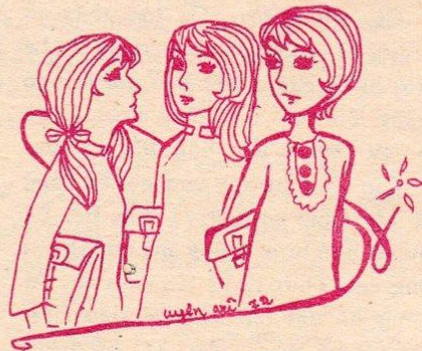
dạy tài tình khéo léo nên bé chẳng ghét môn nào. Những câu tục ngữ ca dao cô nhét vào mỗi cuối bài học làm bé thích tẹt, đã hay lại dễ thuộc.

Bé nhớ những buổi nằm vông tại tư gia học bài. Mẹ bé ngoài giếng giặt giũ hay nấu cơm trong bếp. Vùng quê của bé rất yên tĩnh, nhất là không phải mùa hè, bao nhiêu học trò như bé đều bận đi học hết, những đứa chưa đi học thì chơi âm thầm quanh nhà hay dưới bóng bờ dậu cao. Giữa bầu không khí bình an ấy lâu lâu mới có tiếng khóc của một đứa bé con làm ồn ào. Xóm của bé chỉ có mỗi bé làm ồn ào thôi, bé học bài ý mà. Bé thành thật mà nói rằng các bài học cô dạy hay lắm. Chả thế mà mẹ bé cứ bảo bé đọc to lên cho mẹ ở ngoài giếng hay dưới bếp cũng nghe thấy và học với thôi. Bé đồng ý với mẹ là ưng ý nhất những bài vệ sinh thường thức. Bé có thêm một nhận xét của cô về vấn đề này mà bé nhớ mãi, đó là mỗi ngày cô mặc một chiếc áo dài khác nhau. Bé phục lẫn ra. Cô dạy các bé ăn mặc sạch sẽ rồi chính cô làm gương liền. Cô đã hiền mà mỗi ngày cô mặc một màu áo nên coi cô đẹp thêm ra.

Ngoài bé Dương, mỗi ngày càng bé có thêm nhiều bạn. Điều bé thích chung nơi các bạn nhất là giọng nói. Người miền Nam có giọng nói mới đầu nghe lạ tai và sau thì hay tẹt. Thứ đến cái mà bé thích nữa là các bạn nam có rất đơn sơ dễ dãi chứ không cần thận dài dòng như bọn đồng hương của bé đâu. Bé thường được các bạn mới mời về nhà chơi xơi nước. Nhà của các bé ấy nhiều cây trái nên mát bằng thích, và đối riêng với bé thì được nếm bằng thích những mùi vị nơi quê người. Nhiều khi bé rất muốn rủ các bạn thăm nhà của bé và bé sẽ xin mẹ làm một món gì rất bắc cò đãi các quý bạn của bé mí được, khốn nỗi nhà bé xa quá, xa đến nỗi bé phải đến trường bằng xe đạp cơ mà. Bé tiếc hùi hụi.

Bé kể sơ sơ về trường bé như thế, có cô hiền, các bạn thân mến,

có bé Dương với đôi mắt xinh, vân vân, nên bé yêu trường như yêu nhà bé vậy, có khi còn thích trường hơn nữa. Ở trường có nhiều bạn nên bé tha hồ chơi đuổi bắt, ú tím,... Chứ ở nhà chỉ có dăm ba đứa. Đã thế đang chơi mẹ lại hay gọi về lật rau, quét sân, đồ em nữa chứ. Bé đi học rất sớm. Mẹ cứ khen bé ngoan, chăm chứ có biết đâu bé chăm cả chơi nữa.

Cứ đầu tháng bé khoe mẹ sò diêm, bé đứng khá cao, (thường hay dưới bé Dương một tí) mẹ khuyến khích bé cố gắng tí nữa đi, nhưng rõ ràng mẹ bằng lòng với bé lắm rồi. Những lúc ấy, bao giờ mẹ cũng tươi tắn, cười cả miệng chứ không chỉ mỉm thôi đâu. Những lúc ấy bé sung sướng chắc cũng phải gần bằng mẹ mất. Bé nghĩ đến bé Dương. Nếu tháng sau bé vượt hạng bé Dương, không biết bé ấy có buồn không ta. Đôi lúc bé thấy khó xử ghê đi, đôi lúc bé muốn nhường bé Dương luôn. Dĩ nhiên đó là những câu chuyện tâm lý. Dù sao chữ bé Dương đẹp quá mà, và hơn hẳn bé về môn tập viết.

Mỗi ngày bé đạp xe hai lần, vượt một đoạn quốc lộ dài tới ba cây số lận. Con quốc lộ vắng xe. Nó lượn ngoằn ngoèo bên bìa rừng cao su âm u. Bên kia sâu xuống là những cánh đồng lúa có nước. Chúng cũng mênh mông và tận cùng bằng hàng cây xanh đen tận chân trời. Những buổi sáng có nắng, bóng cây cao su che rợp đường. Bé đạp xe chạy bon bon dưới bóng mát. Mãi tit bên kia rừng cao su, những đốm sáng lấp ló như muốn chạy thi với bé. Còn giữa cánh rừng,

ánh nắng xuyên qua lớp lá dày, chiếu những luồng sáng song song thẳng tắp cho sương sa lẩn khi đất ẩm nhầy nhụa. Bé thấy khu rừng yên tĩnh và đẹp như một khu rừng trong truyện cổ tích thần tiên, có công chúa, có hoàng tử vậy. Bên phía cánh đồng trong sáng lắm. Mầu lúa và cỏ xanh trải đến tận chân trời. Những giọt sương lẩn trong cỏ cây lấp lánh, làm cho cánh đồng giống như một tấm thảm bát ngát có gắn ngọc thạch. Ôi, mênh mông lắm. Bé đạp xe mà tha hồ dõi mắt. Lâu lâu mắt bé bắt gặp một đàn chim hay cò trắng bay bé li ti. Gió mát từ cánh đồng thổi lên, luồn vào tóc và áo bé mát rười rượi. Bé tha hồ hít hà đầy phổi luồng gió có mùi thơm dịu dịu.

Nếu bao giờ cô ra đề luận tả con đường đến trường, chắc bé được điểm cao nhất lớp mất, và hơn cả bé Dương nữa. Con đường từ nhà bé Dương đến trường phải qua chợ, một bờ ao trồng dừa, nước đóng văng đỏ lừ. Thế thì Dương có tha hồ múa bút, con đường bé Dương tả còn lâu mới đẹp bằng con đường của bé được.

Con đường của bé đã đẹp lại lắm chuyện lạ nữa kia. Nào là một hôm bé bắt gặp một chiếc thiết giáp nằm giữa cánh đồng, mà ở xa bé cứ ngạc nhiên bảo con trâu nào to thế. Nào là một hôm bé trông thấy một cái dù hỏa châu to tướng treo trên ngọn cây cao su. Bé trèo lên gỡ mãi mới ra đem về nhà cho mẹ. Bé góp ý kiến bảo may áo, còn mẹ lại đòi chẳng lên nóc nhà. Bé còn gặp nhiều chuyện hay nữa đề kể cho các bạn. Bọn chúng phục bé sát đất. Hình như chúng không thể tưởng tượng nổi con đường của bé đẹp và nhiều chuyện lạ đến chừng nào. Bé Dương thì cứ tròn xoe mắt lên, làm bé cao hứng thêm mắm muối cho câu chuyện của bé ngon ơ là ngon. Cũng có một lần, khi về học nửa đường, trời mưa như trút, bé cứ đứng lên đạp mà xe chả chạy gì. Trời lại bắt đầu tối nữa

chứ. Bé chả sợ ma đâu thế mà lúc ấy bé cứ nhìn thẳng, chẳng dám liếc nhìn vào khu rừng đen tối như mực, còn phía cánh đồng mờ mịt như vực thẳm vậy. Càng lúc càng sợ, bé sợ nhất là không về nhà với mẹ được thôi. Không biết lúc này mẹ có nhớ bé không, có biết bé đang bị mưa gió cuốn đi ào ạt ở một nơi xa hẳn ngôi nhà ấm cúng có mẹ hay không? Mẹ ơi. Bé đã khóc từ hồi nào không biết nữa. Dòng nước ấm và mặn chan hòa trên má làm bé muốn khóc to lên. Khóc to ở đây đâu có ai nghe thấy bé chỉ muốn khóc cho hả dạ thôi. Mẹ ơi.

Thế rồi bé cũng lê gót được về nhà đấy. Ngày hôm sau bé kể lại chuyện ấy với các bạn, chúng nhao nhao hỏi đủ mọi chi tiết, có vẽ phục bé khỏe và can đảm lắm. Bé Dương thì thương bé hết sức, đôi mắt to đen cứ tha hồ mà chớp, nhất là lúc bé kể đến đoạn bé phát khóc giữa đường. Bé Dương tí nữa làm bé cảm động. Thế mà một ngày kia, bé bị cô gọi lên đánh đòn, bé Dương lại cười nức nẻ cơ chứ. Câu chuyện ấy xảy ra thế này.

Một ngày bố về phép, bé lấy trộm được của bố nửa gói thuốc lá. Bé đem phân phát cho các bạn ngồi làm người lớn phì phèo mí nhau. Cô vào lớp biết được, đồng dặc kêu gọi thủ phạm tự thú. Bé nhớ đến những

câu chuyện về gương thành thật, nên đành nín thế nào cô cũng đòi phạt thành khen thủ phạm cho mà xem. Bé đồng dặc đứng lên:

— Thưa cô em ạ.

Cô nghiêm nghị một cách tinh bơ.

— Em lên đây, rồi cô cầm cây thước, tội này đáng phạt. Em cúi

xuống.

Bé đứng cúi đầu xuống như cô phán. Không biết cô giờ trò gì ngộ thế mà bắt cúi đầu. Bé chờ. Nhưng cô vẫn nguyên chỗ kêu to lên:

— Em cúi xuống!

Mấy đứa bàn đầu khúc khích, mách nước.

— Ê! cô biểu nằm xuống đó.

À thì ra «cúi xuống» là cách diễn tả của người Nam thay thế cách diễn tả rõ ràng của mẹ bé «nằm lên giường» mỗi khi mẹ cho là bé bất trị. Trong lớp này, bé không phải là kẻ được hân hạnh đầu tiên tiếp nhận những chiếc thước kẻ màu đỏ đẹp mắt vào mông, nhưng tại bé chả thích đề ý đến những giây phút riêng tư của kẻ khác với cô, nên bé mới khờ khạo trước cái khẩu hiệu ngồ ngộ ấy.

Sau cái phút hiểm hoi ấy, bé đứng dậy hăng hái về chỗ, vì cả lớp nhìn bé cười nắc nẻ. Bé Dương dai nhất, nói khẽ:

— Em Bé cúi xuống giống như từ tội chờ chém cò vậy!

Riêng bé cũng cười hi hi. Bé hiểu được khẩu hiệu ngồ ngộ của cô cũng vui như hiểu được một đề toán.

Cứ từng ngày lại từng ngày, bé đến trường với cả một tấm lòng hừng hực. Những ngày ấy đi mau quá. Thấm thoát đã gần hết niên học hồi nào mà bé chả biết gì. Cô và các bé đang sửa soạn chuyện cuối năm. Rất tiếc cho bé Dương và hơi buồn cho bé, bé Dương bị đau ốm gì đó suốt mấy tuần lễ nay. Những ngày cuối cô kể chuyện hay quá đi mất, uồng cho bé Dương quá. Thế rồi ngày tất niên bé Dương có đến lãnh thưởng được không? Chắc bé Dương lãnh phần thưởng nhất. Bé cũng rất hy vọng được lãnh lắm. Nhưng cô cứ một mực giữ bí mật đề các bé hồi hộp, hy vọng, ngạc nhiên chờ.

Ngày tất niên đến. Các bé tới trường rất sớm. Hôm ấy các bé chả phải mang sách vở, tha hồ tung tăng trong bộ quần áo mới nhất. Các bé chả chịu ở trong lớp mà túa ra sân

làm quang cảnh vui và đẹp quá đi. Các bé gặp cô liu lo cốt ý dò hỏi về những phần thưởng, nhưng cô cười, nhìn về phía văn phòng có đầy giấy màu rực rỡ gói phần thưởng và quà bánh mà vẫn không chịu bật mí.

Mắt bé đảo dác tìm bé Dương nhưng chẳng thấy đâu. Bé lần mò hỏi thăm và biết bé ấy không đi dự

lễ được. Thôi rồi, uồng mắt ngày vui cho bé Dương nữa rồi.

Giờ chờ đợi đã đến. Sau những nghi lễ lòng thông và hát hò ầm ĩ là đến mục phát thưởng. Chiếc loa phóng thanh trên trụ cao gọi tên những kẻ được diễm phúc mới rõ ràng làm sao. Từ lớp trên tới lớp dưới, sắp tới lớp bé rồi.

— Phần thưởng danh dự. Em Trần ngọc Anh, lớp...

Có phải tên bé đấy không? Giá ở trong lớp bé đã giơ tay xin nhắc lại rồi. Còn đang ngơ ngác, bé thấy cô nhìn bé mỉm cười.

— Em bé lên đi!

Ồ, bé sung sướng và ngạc nhiên hết sức. Thế còn bé Dương, bé và cả lớp đều đoán phần thưởng danh dự về tay bé Dương cơ. Giấy bóng kiến rực phần chiếu ánh nắng làm bé chói cả mắt. Bé chờ phần thưởng của bé Dương xem chờ một tí là tới ngay, phần thưởng hạng nhất, cô lãnh dùm.

Xong lễ, các bé chia tay. Bé quyết định về nhà cô đề bàn câu chuyện này. Từ lúc lãnh phần thưởng đến giờ bé phân vân lắm. Chắc tại bé Dương ốm nên bé mới lãnh phần thưởng to hơn đấy chứ. Bé sẽ nói cô đòi phần của bé cho bé Dương. Bé Dương đang ốm nặng, thấy phần thưởng danh dự biết đâu lại khỏi ngay ấy chứ.

Bé ấp úng mãi. Cô cười xoa đầu bé bảo hiểu rồi và bé tốt lắm, nhưng cô nói:

— Nếu làm hết như ý kiến của bé thì hóa ra cô thiếu công minh mắt. Cô có ý kiến xây dựng. Thế này, bé lại từ sách của cô bé tha hồ chọn rồi cô gói lại cho. Đem đến bé Dương cô nói của em bé tặng. Như thế phần thưởng của bé Dương to hơn cả và cảm động hết sức vì lòng tốt của bé ấy chứ.

Bé muốn đến thăm bé Dương ngay nhưng cô bảo đừng. Bé Dương còn nặng. Ít ngày sau cả vùng nghe tin ông đại diện Xã bị ám sát bằng lựu đạn. Bé không ngờ ông đó là ba bé Dương. Mãi sau khi bé xuống thăm cô, bé mới rõ. Má đem bé Dương về quê ngoại đầu xa lắm.

Trên đường về, bé đạp xe uể oải. Con đường vắng tanh. Bóng của bé đồ dài buồn bã. Vài chiếc lá cao su héo rơi lặng lẽ âu sầu. Bé nghĩ đến bé Dương, đến gói quà tặng của bé, đến đôi mắt to đen chưa lần nào bé thấy đọng giọt lệ...

NGUYỄN-VĂN-THÔNG
(Don Bosco Trại Hành Đà Lạt)

● Thấy em dắt xe vô nhà, mua được tờ báo, Thăng Th., con Th. cấu xé tranh nhau ồn cả nhà. Ba em mới nói:

— Thôi đưa đây ba coi trước đã.

Trong khi ba đọc thơ của Thiếu Nhi hai đứa em của em trầm trồ khen. Ba nói với má:

— Thiếu nhi đời chừ cũng giỏi chữ nghĩa hỉ. Tôi thần phục thời đại văn minh này lắm. Má đưa nhỏ trong báo Thiếu Nhi nó làm thơ hay!

LP
(Đà Nẵng)

●... Chị em bảo: «Chị ĐPK trả lời con nít nhỏ mà không khách sáo, mà trả lời rất đúng». Nhà em ai cũng mến chị cả. Chị nhớ trả lời cho em riêng chứ đừng «đại đoàn kết» nữa. Nói thật với chị, viết một lá thư đi là chỉ mong được chị trả lời còn hơn việc bài đăng báo...

Q.T Saigon

● Tuần báo Thiếu Nhi của chúng ta, theo em nghĩ thì có nhiều mục choáng chỗ nhất là mục Khéo Tay Làm Lấy, những cái quá thông thường, ta nên bỏ đi. Còn về hộp thư của chị Đỗ Phương Khanh trả lời từng cá nhân không có tính cách tập thể, nên rút ngắn lại, sau bìa trước và bìa sau là đủ rồi. Thiếu Nhi số 57, ở hộp thư có thêm trang nữa ta nên xét lại. «Tí ti qua ống kính bác Sáu râu» nên để ở bìa sau, có thể bỏ tranh vui Walt Disney và thay vào tranh vui Tí ti. Theo ý em là thiếu nhi ta nên trình bày giống như tuần báo Tuổi Hoa, nghĩa là đăng thêm truyện ngắn, truyện dài bỏ bớt những mục quá thông thường. Ô chữ hay ảo thuật có thể bỏ đi. Thay vào những trang đó ta nên thêm đất cho truyện dài, truyện ngắn, truyện tranh.

Mong những điều em đưa lên sẽ thấu tai tòa soạn để sửa chữa lại hầu đỡ mất đồng tiền quý giá vào những trang giấy không đẹp.

NTH
(Gia Định)

● Xem Thiếu Nhi em rất thích mục ảo thuật, em thường xem xong và thực hành cho các bạn em thấy chúng khen em ghê cơ. Em ước gì mục này còn mãi mãi để em được các bạn khen mãi mãi.

NTB
(7B2 trường Phước An —
Thị Nghè)

● Cháu và các bạn thích nhất là những mục sưu tầm, tìm hiểu, danh nhân ngoại quốc v.v... Nhưng gần đây bác đã bỏ bớt những mục này, lúc trước 5, 6 trang, bây giờ chỉ còn 2, 3 trang, làm cho chúng cháu thấy lạt lẽo đi nhiều.

Vậy cháu xin viết thư này đại diện các bạn đề xin bác tăng thêm những trang sưu tầm tìm hiểu.

NGH
(Pasteur — Saigon)

● Xem xong những lời chị Á.D.T.T (Saigon) nói em là « đạo văn » của người khác, em cố giữ bình tĩnh mà mắt vẫn hoa lên nỗi uất nghẹn dâng lên cổ.

Em là đạo văn ư? Không! không bao giờ, em biết nói làm sao, tự mình đánh chánh cho mình ư! Ai tin mình được phải không chị. Nhưng em không thể đề danh dự cũng như nhân phẩm mình bị vùi xuống bùn như vậy. Em nhận lỗi của em là đăng trên báo hai lần một ở «Gió Khơi» số 7 và hai ở «Thiếu Nhi» số 48.

Cách đây ba năm, năm 1970, em làm bài này với tựa là «Ước mơ» gửi cho anh Hùng, anh của em, Đoàn trưởng nhóm «Thi đoàn phổ yên» anh ấy sửa lời thơ cho em và đặt lại là «Mộng lên khơi» rồi gián tiếp gửi lên số báo ở trường anh ấy kỷ niệm bốn mươi mấy năm thành lập đặc san «Gió Khơi». Thế sao bây giờ chị Á-D-T-T lại nói em đã chép nguyên văn bài này của chị Linh Thủy (Vương võ bình xuân) và đã khôn khéo bỏ đi một đoạn... là thế nào, em mong và tin tưởng ở sự công bằng chị làm sáng tỏ việc này dùm em, báo Tuổi Hoa thì em cũng không xa lạ gì, em có viết và gửi bài trên mục «Đồng cỏ non» do chú Trinh Trí phụ trách với bút hiệu «Thanh Mai».

Cần nói rõ để chị biết, đăng trên báo Gió Khơi bài «Mộng lên khơi» em lấy bút hiệu là «Uyên Dạ Thảo».

Vài hàng biện minh đến chị em mong ở sự sáng suốt của chị và chú Nhật Tiến cứu vớt phần nào danh dự nhân phẩm của em, rất ghi ơn.

NGUYỄN-ĐÀO (Hương Soan)
B.N (Quê Hương Văn Đoàn)

TRÒ CHƠI GIẢI TRÍ MẬT THƯ

ĐẶC ĐIỂM :

Trò chơi này rất vui, nhất là ở các đoàn Hướng Đạo. Ở đây, vào lúc rảnh các bạn có thể mời những bạn của mình lại, nói cho những bạn mình biết cách thức trò chơi xong viết ra giấy cho mỗi người, người nào trả lời sớm nhất là có quyền phạt những người kia bằng nhiều trò vui, lạ và phải trào phúng đề các bạn sẽ có dịp cười nghiêng ngửa khi thấy : «chấp tay sau lưng, nhón gót và hai đầu gối bẹt ra, miệng phùng ra... 1, 2, 3, nhảy»...

VÀI LOẠI MẬT THƯ :

1) Mật thư «chuồng heo» :

Sở dĩ nó có tên như vậy là vì nó giống như một cái chuồng heo.

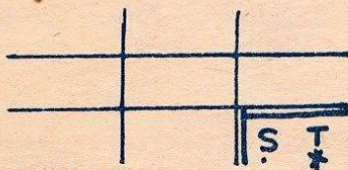
CÁCH DÙNG :

A	B	C	D	E	F
H	I	K	L	M	N
O	P	Q	R	S	T

Muốn dùng chữ nào ta lấy khung chữ đó và dấu chấm.

Thí dụ : Ta viết chữ T

THIEU

♣ Nếu các bạn muốn người nhận hiểu rõ hơn là viết theo chữ mật mã (chữ trong tờ điện tín) :

DẤU :
/ = S
\ = L
Z = R
~ = X
· = V

CHỮ :
A = EA
A = AA
U = UW
O = OO
O = OW
E = EE
D = DD

THÍ DỤ :

THIEUS NHI

2) Mật thư «Bảng, hàng, cột» :

HÀNG

1	A	U	A
2	B	C	.
3	D	D	.
4	E	E	G

Bảng 1

CỘT 1 2 3

H	I	K
L	M	N
O	O	O
P	.	.

Bảng 2

Q	R	S
T	U	V
X	Y	.

Bảng 3

Thí dụ : chữ NHẬT TIẾN

Có 2 cách viết :

a) Cách 1 : 223-221-113-321-33..

N H A T V

DỊCH : Bảng 2 hàng 2 cột 3 là chữ N

2	1	1	H
1	1	3	A
3	2	1	T
3	3	1	V

b) Cách 2 :

BẢNG	..2	..	
HÀNG	..2	.	..
CỘT	...3	..	.
	π	h	a
	t	i	e

ĐẶNG-SÛ-NGHĨA
(Ba-Xuyên)

MỆO VẶT

Đề bảo toàn một cuốn sách quý, như sách : « Thiệu Nhi » : hiện giờ ta đang coi khó bị ẩm mốc (trường hợp đề lâu quá) sau đây Hạnh xin bày cách này để các bạn có thể giữ sách của mình được bền lâu như sau :

Các bạn có thể dùng một dung dịch trộn một phần nước Javel và 5 phần nước lạnh rồi dùng bông gòn thấm chất nước đó đập nhẹ lên vết ẩm mốc trên trang giấy. Chớ nên làm dung dịch sủi bọt trên mặt giấy cũng như làm mặt giấy mềm rách. Do đó cần phải chấm thật nhanh. Xong dùng một cái khăn tay cũ lau đi, rồi xả nước. Bạn nên đặt giữa các trang giấy cần lau chùi 1 tờ giấy vẽ hoặc 1 tờ giấy thấm trắng kéo chúng sẽ dính vào nhau, gỡ không ra thì kẻ như uồng công đấy nhé.

Chúc các anh chị và các bạn thành công mỹ mãn.

ĐỖ-THỊ-HẠNH

ĐO PHƯƠNG KHANH phụ trách

suối mát

Thư của em T.Q.H, Tân Phước Khánh :

Thưa chị !

Không biết em nghĩ có đúng hay không, hình như trong các bức thư gửi đến tòa soạn Thiếu Nhi, chị chỉ thích thú khi trả lời những bức thư giải bày tâm sự, kể chuyện vui buồn với chị. Còn các bức thư tỏ bày ý kiến đề góp phần xây dựng cho Thiếu Nhi, chị chỉ trả lời lấy lệ. Em có cảm tưởng là có lẽ chị nghĩ rằng trong những bức thư này là các tên tài hay, bày đặt lên giọng kể cả làm như mình là chủ nhiệm. Bằng cứ là trong 1 số Thiếu Nhi cũ mà em đã quên số rồi, em có đọc được dòng trả lời của chị :

«Em đọc báo kỹ như vậy là tốt lắm, sẽ thực hiện dần các đề nghị của em» (18 chữ).

Rồi sau số báo đó, em có gửi cho chị một bức thư dài 2 trang đề nghị nhiều điểm để cải tiến báo Thiếu Nhi. Nhưng sau ba tuần lễ chờ đợi, em nhận được những câu trả lời tương tự :

«Em đọc báo kỹ như vậy là tốt lắm. Đã chuyển qua chú Nhật Tiến để thực hiện những đề nghị của em».

Thưa chị ! Chị trả lời như thế tại sao hơn một tháng rồi mà chị không thực hiện những đề nghị của em.

... Đây nhé ! Em đề nghị bài «bỏ mục «những bài luận hay», mục đó vẫn còn y, em đề nghị mời anh Bình cộng tác lại, cũng vẫn không có. Em

đề nghị báo thiên nhiều về khoa học thì hiện giờ : Văn chương và khoa học cũng vẫn đồng đều.

Chị có biết rằng muốn viết những bức thư trên, em phải lục lại từ Thiếu Nhi số 1 đến bây giờ, rồi tìm tòi, so sánh chứ có phải chúng em viết bậy viết bạ muốn viết gì thì viết đâu. Thế mà, thư đến tay chị, chị chỉ xem sơ qua rồi thì : «sẽ thực hiện dần» lấy lệ.

Mới đây, trong một số Thiếu Nhi em gặp có một anh bạn nhờ chị mua cái gì đó, chị trả lời lại : «Chị bận quá không thể mua dùm em được» Em thấy «bận» là một cái cớ của người lớn luôn luôn dùng để thoái thác việc gì mình không muốn làm. Chị có gì mà bận dờ vậy. Chiều mát, chị xách xe chạy một vòng mua đồ dùm rồi ra bưu điện gửi đi là được, vậy mà chị cũng từ chối. Nhưng anh bạn nhờ chị như vậy là tại vì không đi Sài Gòn được hoặc không biết mua, coi chị như người chị cả mới nhờ chị mua đồ dùm. Chẳng lẽ một người chị quá bận nhún chút thì giờ mua đồ cho em không được sao chị ! Hay là chị chỉ mua dùm chúng em những loại sách của chú NT, của chị, hoặc của nhà sách KT thôi hay sao. Những anh bạn nhờ chị mua đồ như vậy là vì đã tự đặt mình vào trong đại gia đình Thiếu Nhi, coi đó như một gia đình thật sự mới dám nhờ chị. Vậy mà sau cùng phải đành thất vọng. Bong bóng tưởng tượng bay lặn theo mây khói.

Trả lời : Chị xin tất cả các em vui lòng cho chị giải bày dài dòng một tí nhé. Tuy là trả lời em H, nhưng chị hy vọng tất cả các em đều có thể rút tía ra được một bài học nhỏ về cách xử thế ở đời.

Em H, em có trí nhớ không được tốt lắm, khi em viết lại câu trả lời của chị như sau : «Em đọc báo kỹ như vậy là tốt lắm, sẽ thực hiện dần các đề nghị của em» (18 chữ) Xin em đọc lại trang hộp thư số 49, đã in thế này : «Em đọc báo kỹ vậy tốt lắm, tòa soạn sẽ nghiên cứu các ý kiến đó em nhé» (cũng 18 chữ) đúng như em đã đếm trong thư. Chị ân cần nhắc em, và mong em, nếu muốn được trở nên yêu đời, em hãy ráng công bình. Phải hết sức tránh tất cả mọi sự xuyên tạc, mặc dù sự xuyên tạc đó có đem lại lợi ích cho mình: Hàng tuần, tòa soạn họp, và «nghiên cứu» tất cả ý kiến của các em gửi về. Nếu thấy ý nào hay, hợp với đa số độc giả thì tòa soạn sẽ tìm cách «thực hiện». Còn những ý kiến không thích hợp thì sẽ được cất trong tủ sắt. Chị trả lời là «nghiên cứu» thì không thể có nghĩa là «sẽ thực hiện» được, chắc em cũng hiểu nghĩa chữ đó mà. Mỗi ý kiến đều được cả tòa soạn suy nghĩ, tính toán, cân nhắc

kỹ lưỡng. Chứ ý kiến gửi về rất nhiều, mỗi em mỗi ý, nếu ý nào cũng thực hiện thì tờ báo sẽ không còn đường lối, chủ trương gì nữa cả. Bây giờ trở lại những ý kiến của em. Em đề nghị nên thiên nhiều về khoa

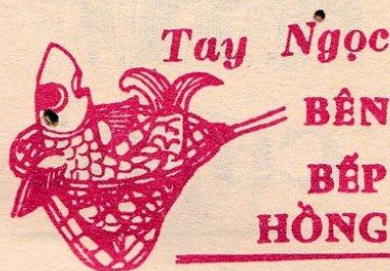

học. Đây là ý thích của riêng em, không phải của đa số độc giả. Tờ báo của chúng ta dần trải đủ mọi khía cạnh: Đạo đức, trí dục, nghệ thuật, tâm lý, nữ công, giải trí, kiến thức phổ thông, văn chương, thơ phú, khoa học, chứ không đặt nặng riêng phần nào. Nếu muốn nghiên cứu riêng về khoa học, em nên đọc tạp chí thuần túy khoa học. Đại đa số các em không thích khoa học chiếm hầu hết tờ báo, điều đó nếu em đã đọc TN từ số 1, thì hẳn em cũng đọc 1 lần nào đó chị đã trả lời một em đại ý như thế. Nơi trang hợp thư ít ỏi, mà chị đã đề ổi động nhiều thư của các em, nên chị không thể phân tách tỉ mỉ từng lý do mỗi khi không thực hiện ý kiến nào em ạ. Chị chỉ hy vọng lần lần, các em sẽ cảm thông với đường lối của tờ báo đề mà tìm được những điểm hay.

Em trách chị không mua đồ dùm các em khác, và viết: « Hay là chị chỉ mua dùm chúng em những loại sách của chú N.T, của chị, hoặc của nhà sách Khai Trí thôi hay sao ». Điều này em cũng lại nhớ lắm rồi. Sẵn số 49 mà chị vừa nhắc em coi lại nơi chị trả lời em, chị lại phiền em đưa mắt qua cột bên cạnh, nơi chị trả lời Lê Đạt Quang rằng «... em gửi thư về mua ở nhà sách Khai Trí, 62 Lê Lợi Saigon 1 » chứng tỏ chị không có thì giờ mua sách dùm, dù là nhà sách Khai Trí... Ngoài ra, nhiều kỳ báo nơi hợp thư, chị nhắc các em đừng nhờ chị mua sách, mà nên gửi tiền về nhà sách. Còn sách của chú N.T. thì xin em nêu cho chị một trường hợp nào chứng tỏ chị mua sách của chú dùm các em. Em viết: « Chiều

mát, chị xách xe chạy một vòng mua đồ dùm rồi ra bưu điện gửi đi là được, vậy mà chị cũng từ chối » Em H, chị xin nhắc lại với em rằng gia đình TN hiện nay có 3746 em, nếu em nào cũng nhờ chị mua một món đồ nào đó, thì chị sẽ ra sao. Sẵn đây, chị kể lại một câu chuyện về mua đồ. Hồi đầu năm, em Lê Thế Minh ở Kontum gửi thư có kèm theo 3500đ nhờ chị mua dùm 1 cái vợt cán sắt. Chị thấy Minh đã lỡ gửi tiền rồi, trả lại tội nghiệp quá, sợ Minh mong, một buổi sáng chị lên Saigon đi tìm hàng vợt. Chị không phải nhà thể thao nên không biết gì về vợt hết, cứ đi khắp các hiệu tạp hóa tìm thì chỉ có loại vợt 3, 4 trăm đồng một cặp, không phải thứ đặc

biệt Minh nhờ, sau có người chỉ chị ra một hàng bán đồ thể thao ở đường Lê Lợi, Saigon. Vào hỏi thì nh hàng nói loại vợt đó tới trên 8000đ, còn loại Kawasaki của Nhật thì 3750đ, cán bằng cây không phải sắt. Chị không mua về nhà viết trả lời cho Lê Thế Minh như vậy. Minh bèn gửi thêm 700đ nữa nhờ chị mua cái vợt Kawasaki, tiện thể kèm thêm 1 cuốn võ thuật. Một buổi sáng sau đó, chị lại đi mua cái vợt kèm thêm cuốn sách, đem về chị sợ gửi đi gãy vợt, bèn ra hiệu tạp hóa mua một cái hộp carton dày, xong vào lục lọi trong nhà lấy hai miếng cây mỏng, chị ép ở hai bên cái vợt, rồi xếp cái hộp carton cho mỏng lại, bao trọn cái vợt. Chiều đó chị đau,

Bánh mì chiên beurre.

Các bồ thân mến !

Hôm nay Phượng xin mời các bồ cùng Phượng làm một món ăn vừa giản dị, vừa ngon bồ lại vừa hợp với túi tiền của các bồ nữa nè ! Nào ! Mời các bồ bắt đầu nhá !

Vật liệu :

- Mỡ
- 2, 3 trứng gà
- 2 muỗng beurre ngon
- Vài chục khoanh bánh mì cắt sẵn (mỏng chừng hai phân là vừa).
- 3 muỗng café đường cát đầy (thứ nhuyễn).

Cách làm :

Cho trứng gà vào đánh chừng nào thật nổi, cho đường vào đánh tan hết. Xong các bồ cho beurre vào trộn chung lại đánh cho tan đều.

Bắc chảo đựng mỡ lên bếp, lửa đề riu riu thôi ! đừng đề ngọn cao quá. Lấy từng khoanh bánh mì nhúng vào trứng gà, đường và beurre đã đánh xong (nhớ nhúng cả 2 mặt cho đều). Đề vào chảo chiên. Trở qua trở lại cho vàng ngậy rồi vớt ra để trên rây cho chảy hết mỡ. Xong rồi dọn ra và các bồ có thể mời ba má, ông bà, anh chị vào ăn để thưởng thức tài nghệ của con gái «cưng».

Phượng mong các bồ sẽ được khen tặng bưng và còn được... thưởng nữa (vì rất dễ làm mà ăn lại ngon bồ nữa). Bồ nào được bồ mẹ thưởng ô mai nhớ đề dành cho Phượng mí nhá ! Thân chào các bồ và hẹn một dịp khác. Phượng đang chờ ô mai của các bồ đây nè !

DIỄM PHƯƠNG
(Nguyễn thị Hồng)
Áo trắng Lê văn Duyệt GB

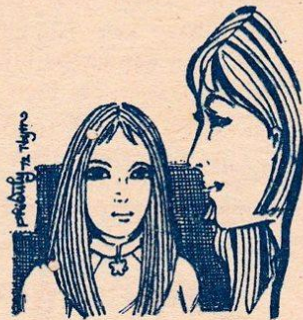
không đi được, chị phải nhờ người đem gửi. Gửi bảo đảm mất công lắm, phải chờ lần lượt tới phiên để được kiểm soát, gói cột kỹ lại, cần đồ ghi phiếu v.v... mất cả một, hai giờ đồng hồ. Thời gian sau, chiến cuộc ở Kontum bùng nổ mạnh, bằng đi mấy tháng, một hôm chị nhận được thư của Minh gửi về hỏi tin tức vụ cái vọt chị đã gửi đi chưa. Chị ngạc nhiên rằng sao Minh không nhận được. Chị lại phải lục lại và gửi cho Minh cái cương biên nhận đồ gửi bảo đảm. Minh ra bưu điện Kontum khiếu nại, được trả lời là bưu điện Saigon chưa gửi lên, và Minh hoàn biên nhận về để chị khiếu nại với Saigon. Chị đã tới lui mấy lần ở bưu điện Saigon nhờ người tìm giúp nhưng chưa tìm ra cái gói đồ đó, và được ước đoán tạm là có thể bị thất lạc vì chiến sự. Hiện nay chị đang chờ đợi bưu điện Saigon trả tra. Trong trường hợp mất thì chị buồn lắm: Vì chị đã bỏ công đi mua mấy lần, gói ghém bằng tấm tình của người chị gửi cho em ở xa. Mà đồ thất lạc thì lòng chị áy náy lắm em ạ. Chỉ với một người em trong đại gia đình thiếu nhi, nhờ chị mua một món đồ, chị đã mất từng đó thì giờ trong cuộc đời của chị. Chị cũng chỉ được 24 giờ trong 1 ngày. Mà chị cũng như các em, có đủ cha mẹ, anh em, gia đình, họ hàng xa gần, thầy, bạn v. v... Chị cũng còn rất nhiều bổn phận và công việc mà chị phải hoàn tất trong một ngày.

Chị không buồn giận em. Nhưng chị mong em đọc lại Thiếu Nhi kỹ, em sẽ lĩnh hội được thêm nhiều điều hay, mà điều chị ước mong nhất là em sẽ trở nên độ lượng hơn. Đừng luôn luôn trách móc và bất mãn. Đừng luôn luôn hỏi: « Họ đã làm gì cho ta ». Em ơi! Nếu muốn cho tâm hồn mở rộng để mà thương

người, yêu đời, xin em đọc câu đó thành: « Ta đã làm gì cho họ ». Chị ước mong sẽ được đọc lá thư sắp tới của em với những tư tưởng cởi mở hơn và với hàng chữ: « Em đã đọc lại Thiếu Nhi từ số 1 ». Chị mong mỗi em làm cho chị điều ấy, đừng từ chối em nhé.

Chị Đỗ Phương Khanh

CHỊ OI!

● **Chị ơi! Món ăn tinh thần có ngon không. Sao người ta hay nhắc đến quá vậy?**

Trần đắc Chí — Đà Lạt

— Hơi khó nhai, nhưng bở lắm, ăn nhiều có thể trở nên bất tử được đó em.

● **Chị ơi! Sao thời gian qua mau quá, muốn chậm lại thì phải làm sao?**

Thương hoài Yến Linh — Saigon

— Hãy làm những việc em không thích.

● **Chị ơi! Em có tật mỗi lần lên trả bài là run, tại sao vậy chị?**

Thy Trang

— Vì không thuộc kỹ bài chẳng? Run nhẹ nhẹ thôi, bệnh sẽ bớt em ạ.

● **Chị ơi! Chị Đ.P.K viết rằng có cách trị bệnh mập. Vậy chắc tòa soạn ai cũng thon thon cả hả chị.**

Vân Ly — Saigon

— Bụt chùa nhà không thiêng, em ơi.

● **Chị ơi! Sao má cưng anh hơn em, má kỳ ghê đi!**

Diễm Phượng — Gò Vấp

— Hời là trả lời rồi đấy cưng à.

● **Chị ơi! Đi học mà có cái đuôi ở đằng sau, có nên dọt lẹ, không?**

— Thật lẹ! Nếu em còn muốn đi học.

● **Chị ơi! Tại sao chị bị cận thị?**

— Chị hy vọng bốn mắt nhìn rõ hơn.

● **Chị ơi! Tại sao em ốm nhom vậy?**

— Em theo đúng câu danh ngôn « người là cây sậy biết suy nghĩ » đó mà.

● **Chị ơi! Bạn em mỗi lần gặp đều cười duyên, em làm sao để đáp nụ cười ấy hở chị.**

Trần Ngọc — Saigon

— «... Cười lên đi dưới trăng tà bóng xế...»

Thân mến
Chị MAI LOAN

bướm TRONG VƯỜN

GỌI MỜI

Vườn hồng sân nắng reo vui
Tung tăng hoa bướm gọi mời bước em
Chân ngoan từng bước son mềm
Gắm hoa cũng trải bên thềm yêu thương

Bỏ đi, chiếc áo u buồn!
Mà vui cho tuổi tươi hồng như hoa
Cho em thương nhớ thật thà
Đề em vẽ mộng ngọc ngà hôm nay...

HƯƠNG CÚC (P.N)

EM ƯỚC MƠ

Em ước mơ: em vẫn là tuổi nhỏ,
Đề cung đàn nhạc trỗi gió mùa thu
Đề đêm trăng không phủ ánh sương mù,
Cho tuổi trẻ xanh tươi mầm nhựa sống
Em ước mơ: vườn địa đàng mở cổng
Đề diu em vào yên tĩnh, vui tươi
Đề mắt thêm xanh, môi nở nụ cười
Cho lúa trổ hương thơm giòng sữa mẹ

VIỆT TƯỜNG

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

THẦY GIÁO EM

Năm nay em lớp ba
Trường tư thực Cộng Hòa
Lớp em có ông giáo
Tên gọi Trần ngọc Họa
Hôm mới vào lớp học
Em thấy ông dữ ghê
Cái đầu húi gần trọc
Bộ quần áo xòa xuề
Thêm tiếng cười như thét
Và tiếng nói như la
Khiến em thêm thấy ghét
Thầy giáo em ghê là
Nhưng nay thì hết rồi
Nửa niên học dần trôi
Mới thấu lòng thầy giáo
Cao rộng như biển trời
Lo lắng cho học sinh
Quên luôn cả thân mình
Đề khi nhìn đám trẻ
Miệng nở nụ cười xinh.

BẠC-HÀ
(Đà Nẵng)

VỀ ĐÊM

Khi mặt trời về tỏ
Khi trăng đi lững lơ
Khi sao đang lấp lánh
Khi lá đang say mờ

Khi sương rơi tả tơi
Khi gió bay nơi nơi
Khi mặt đất yên lặng
Khi không gian mịt mờ

Khi ma quái rong chơi
Khi loài người biệt dạng
Khi cầm thú chực mồi
Khi vạn vật mê hoảng.

9-8-72
H-T

MÙA THU ƠI !

Mùa thu mùa thu ơi
Mùa thu buồn muôn đời
Mùa thu sầu không nói
Thương mùa thu ghé nơi
Mùa thu về rồi đây
Cho mơ ước vừa đây
Cho lòng ta khắc khoải
Cho hồn ta ngất ngây
Mùa thu, mùa tựu trường
Mùa học trò nhớ thương
Mùa bút nghiên vui hát
Mùa mơ mộng sầu vương
Như thế mà mùa thu
Đã về đây bây chừ
Cho tim ta mừng gọi
Mùa thu, mùa thu ơi !

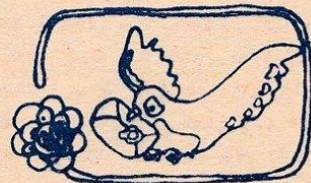
H.N. VĂN

CHIỀU

Nắng vàng nhẹ bước lên cao
Lịm dần bóng dáng, xanh xao khung trời
Tự nhiên man mác buồn rơi
Theo chiều lá đổ... rơi rơi... lạnh lùng
Chuông chiều buồn giọt thỉnh không
Âm thanh đưa bước sương hồng về đêm
Tay đan mười ngón thon mềm
Lặng nghe hồn chợt êm êm xa xa
Không gian còn chút hương hoa
Chưa tàn ước muốn chưa nhòa mộng mơ

Mịt mờ trong gió mấy bờ
Xa xa từ đó thuyền chờ về mau
Chiều về không có đón đầu
Không mang phiền muộn trong màu hoang vu
Nhưng đêm dần xuống mịt mù
Chợt nghe man mác riêng tư hồn mình...

Nguyễn đình Diễm
T.V.Đ. Việt Nam

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

* SÁNG TÁC *

Chiếc lá đầu thu

NHẤT GIANG

Tôi vừa mở cửa sổ thì một luồng gió thoáng qua mang theo chiếc lá vàng vào phòng. Cành lá chao lượn trong không gian như còn luyến tiếc khung trời rộng; như muốn nhìn lần cuối thân cây đã từng ấp ủ lá qua bao ngày tháng; như muốn từ giã đám lá còn xanh.

Thời gian ngắn quá! Chẳng biết lá có ghi được hình ảnh gì không? Bây giờ thì lá nằm đó, ngoan ngoãn bên cạnh tập thơ làm dang dở. Định mệnh xui khiến. Định mệnh đã xui khiến lá được nằm chết bên cạnh bạn chí thân của lá: thơ. Bài thơ «thương tiếc lá vàng» sẽ đưa lá về vùng trời yên bình. Có ánh trăng vàng soi lối, có đồng rộng bao la, có sóng vỗ miên man, có tiếng gió rì rào...

Tôi bước đến cầm lá trên tay. Chiếc lá vàng ứa như da mặt của người đau gan. Thân lá còn đang thoi thóp. Những gân lá nổi cao vẫn tràn đầy nhựa sống. Từ ngày nào lá còn trên cây. Mùa xuân lá còn thơ chỉ biết reo vui với chim. Cuộc đời lá thực hồn nhiên. Rồi mùa xuân đi qua. Lá trôi dạt theo ngày tháng. Lá đã biết âu yếm với cánh hoa nhỏ nhỏ bên cạnh lá: bạn đời của lá đấy! Lá tíu tít bên hoa. Quên cả bầu trời nóng bức. Ve kêu vang ca ngợi tình yêu của lá. Nguồn hạnh phúc tràn đầy.

Giờ đây lá chết. Người tình của lá đã xa rời lá để làm thảm nhưng lót đường đón những bước chân ngà ngọc. Lá chết hy vọng được ấp ủ bạn lòng. Nhưng lá nào được toại nguyện. Gió đã đưa lá vào đây. Còn ngoài kia là xác thân tôi tả của hoa. Khoảng cách thực ngắn ngủi nhưng cũng thực xa vời với lá. Chỉ cần tôi buông tay là ước vọng của lá sẽ thành tựu.

Lá ơi! Lá đang sung sướng hay đau khổ đây? Thiếu hoa, lá đã có thơ. Thơ cũng là bạn của lá mà sao lá run rẩy? Có lẽ bên xác hoa lá vui hơn? Lá chung tình đấy nhưng lá biết có nằm cạnh xác hoa không hay gió sẽ đưa lá ra cuộc đời ô trọc. Rồi bao nhiêu bàn chân thô bạo, tàn nhẫn dẫm lên xác lá. Thân lá quá mỏng manh. Lá sẽ tôi tã.

Hãy hãnh diện lá ơi. Là kẻ đầu tiên xa rời thân cây đã làm nhiệm vụ của một xứ mạng. Báo tin cho mọi người hay mùa thu đã đến. Mùa thu của lá. Mùa thu của thi nhân và mùa thu của tôi.

Các bạn của lá đâu được điểm phúc đó. Mai đây lá sẽ gặp các bạn nằm lẫn lóc trên lề đường. Chịu số phận hẩm hiu. Còn lá? Tôi sẽ nhặt hoa về để mộng ước của lá được tràn đầy. Bên lá còn có cả thơ. Lá vàng, hoa và thơ. Bao nhiêu đó đủ sưởi ấm tâm hồn tôi trong những ngày mưa thu lạnh lẽo.

Lá rời xa thân cây nhưng lá chưa chết, tôi đã biết thế. Tình yêu là viên thuốc thần tiên đã giúp lá bất tử. Lá chỉ chết khi nào bị bỏ quên, không niềm an ủi, thiếu hạnh phúc và... bị người đời chà đạp. Hãy hãnh diện và chờ đợi những ngày sắp tới lá nhé!

Chiều trên bãi cát

Đã năm giờ rồi mà trời vẫn chưa dịu hẳn, ánh nắng ngày hạ sắc bên làm sao!

Dưới chân hòn «Đá bia» hai đứa tôi ngồi trong bóng mát, tay vốc từng nắm cát về về, mắt lạng lẽ nhìn

ra biển cả. Mấy con thuyền từ ngoài khơi đã căng buồm quay về bến.

Gió thổi, một hạt cát bay vào mắt làm Thuyền khó chịu. Thuyền đưa tay dụi mắt và đứng dậy, tôi lạng lẽ theo sau. Hồi lâu mắt nó đỏ ngầu mà hạt cát vẫn còn làm nó khó chịu, đành phải «cầu cứu»:

— Kha! Thôi giùm tao đi!

Tôi lạng lẽ đưa hai tay bưng mắt nó và vạch hai mí mắt; tôi thổi một hơi dài vào mắt nó.

Chừng như hạt cát bay đi, nháy nháy vài cái nó bảo:

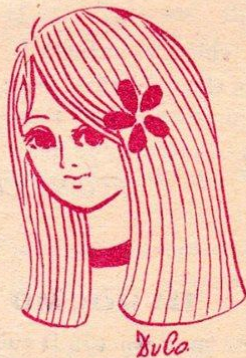
— Khỏi rồi, bây giờ mình về, trời cũng quá chiều rồi.

— Ừ! thì về.

Từ hòn đá bia về đến làng cũng khá xa. Bây giờ đã sáu giờ hơn. Trên bãi biển hoang vu ấy vẫn có bóng dáng hai đứa tôi vào những buổi chiều nhạt nắng.

Nắm cánh tay nhau, hai đứa đi ngược chiều gió thổi, mát lạnh cả người và khúc nhạc triền miên mãi du dương trên hàng cây dương liễu.

Mấy con sóng tình nghịch thật! Chúng tôi đi trên bãi mà chúng cứ mãi chạy theo níu kéo làm ướt cả ống quần.

Ừ! Mà có lẽ Thuyền nhạt trộm mấy vỏ sò còn tôi tham mấy nhánh rong.

Lên đến trường học chúng tôi vẫy chào biển cả cùng bãi cát với mấy con sóng rượt theo chẳng kịp chúng tôi đang găm thết trườn lên đề rồi tan vỡ. Vẫy chào hàng cây dương liễu mãi vì vu.

— Chiều mai ta lại đến...

VÕ NGỌC LIÊN

Đầu niên

Trong một khoảng trống của một buổi chiều, dưới những bóng cây rợp mát, em đếm thì thầm những lá me bay. Tiếng rì rào của thông và diều dật dương cầm thánh thót, dẫn bước chân em đi vào huyền thoại. Một bài thánh ca nào đó, khiến tâm tưởng em qui lạy. Ơi! ngọn giáo đường xưa dấu ai, hãy cho em một tâm hồn bình yên. Trong một phút giây thoáng qua, em bình lặng ngắm nhìn và thoáng xúc động. Hỡi thiên nhiên! Thấu chăng lòng em trong buổi chiều này. Ngỡ ngàng biết bao, một giây rờ dại làm em hối hận ngàn đời. Thân yêu ơi! Tha lỗi cho em nhé.

Những ngỡ, chẳng bao giờ em tìm lại được bóng mát xưa thân yêu. Chờ em gặp lại, những giọt lệ rơi xuống, và hỡi học đường em thương mến, xi cho em vào một niên mới.

Trong tâm tưởng ngày nào thăm kín, em đã ước vọng thành.

Trầm buồn theo piano, em dần bước trở về hiện tại. Thân yêu ơi! Em hứa sẽ chăm, sẽ ngoan nhiều nhé.

MÃY MÃY

(Thi văn đoàn Việt Nam)

Hoa bướm

Dao Anh thương mến,

Mình giận nhau lâu quá rồi Anh nhỉ? Quỳnh không nhớ rõ đã bao lâu, nhưng Quỳnh cảm thấy thời gian ấy nó dài nó lâu như đang thì chạy chậm với rùa. Mỗi lần nhìn thấy Dao Anh tươi cười, vui vẻ là Quỳnh quất quay nỗi buồn, những nhớ, những thương, những hờn, những ghét làm nghẹn tim Quỳnh. Thế rồi Quỳnh không ngăn được nước mắt tủi hờn. Buồn lắm Dao Anh ạ. Chẳng biết Dao Anh có thể không? Chắc là không, vì Dao Anh vẫn vui, vẫn hồn nhiên lắm mà. Và Quỳnh vẫn nhớ, dư hương kỷ niệm vẫn đọng đây, ấm áp trong buồng tim, trong khối óc nhỏ bé của Quỳnh.

Vị ngọt, thơm của viên kẹo kỷ niệm chưa tan trong Quỳnh. Nó vẫn ngon ngọt như thuở trước thương yêu. Một thời mình làm học trò đầu tiên của bảy năm trung học. Ngượng ngập, bẽn lẽn trong chiếc áo dài trắng yêu nhiên. Mắt nai hầy còn ngỡ ngàng trước ngôi trường cổ kính trang nghiêm. Lớp học mới, ngôi trường mới, thầy cô mới và bạn bè mới. Tất cả đều mới, đều lạ với Dao Anh với Quỳnh. Và, mình quen nhau, thân nhau từ đó.

Dao Anh thật dễ thương với đôi mắt hạt huyền, nụ cười tươi có hai lúm đồng tiền, và mái tóc búp bê đen mượt. Quỳnh thương dáng Dao Anh gầy, thương giọng nói Dao Anh hiền hòa, dễ mến, thương mắt Dao Anh trong suốt thủy tinh, thương Dao Anh từ những chi tiết nhỏ nhất, thương Dao Anh cả tính xấu lẫn tính tốt.

Những ước mơ, những vui buồn mình cho nhau. Mình vẫn hồn nhiên, vẫn thương đời, Dao Anh nhỉ. Và cũng lắm khi mình mơ ước chuyện tương lai, thật xa vời, phải không Dao Anh? Nhưng cô giáo mình đã nói: «Các em cứ nuôi mộng ước cho tương lai, rồi cố học hành để đạt đến mộng ước đó». Mình vẫn nhớ mãi Dao Anh nhỉ.

Có một lần Dao Anh bảo: «Dao Anh thương hoa bướm (hay hoa hoàng hậu? hay hoa móng bò, Dao Anh?) Dao Anh chả biết sao, tự

nhiên thấy thích nó hơn tất cả các loại hoa mà Dao Anh biết». Quỳnh thì Quỳnh thấy nó thường như tất cả các loại hoa. Thế mà nghe Dao Anh nói vậy, Quỳnh đâm ra yêu hoa bướm lạ. Quỳnh ngắm hoa kỹ hơn ở sân trường mình. Màu hoa hồng hồng, tím tím, rung rinh trước gió mùa thu. Đơn sơ và dễ thương đấy Dao Anh nhỉ.

Bây giờ, mỗi lần nhìn hoa bướm là Quỳnh lại nhớ Dao Anh thật tha thiết, thật nồng nàn tình thương mến. Mà mình giận nhau rồi! Dao Anh giận nhiều và giận dai ghê là. Lúc trước, Quỳnh giận Dao Anh lắm, nhưng bây giờ nghĩ lại, Quỳnh thấy Quỳnh và Dao Anh vô duyên, vô lý ghê Anh ạ. Chỉ có một chuyện con con, mà vì tự ái mình cao quá, nên sinh ra giận hờn. Bây giờ thì xí xóa hết nha Dao Anh. Cái hoa bướm bỏ ở ngăn bàn là của Quỳnh tặng cho Dao Anh để cầu hòa đấy.

Mong cánh thư hồng nồng thắm thương yêu của Dao Anh.

Thân ái

QUỖNH

Trầm Hương

CHÀO

Cho TIẾP, AI

Chào mùa thu đến với những chiếc lá bay bay, với làn gió heo may cùng cơn mưa buổi sáng.

Chào con đường với nhiều tà áo trắng như đàn bướm tung tăng chạy nhảy trong khung trời thơ ấu.

Chào đàn chim sẻ đậu trên mái trường đang vui tươi hát ca ríu rít như ca ngợi tuổi hồn nhiên của học trò.

Chào hàng cây Anh đào với chiếc lá xanh xanh giữa khung trời mưa mây ..

Chào khóm hoa giấy đỏ, giàn thiên lý, cụm hoa búp hồng có vài cô bé tay cầm quyền Thiếu Nhi đang chạy đùa chung quanh.

Chào lá Quốc Kỳ ngạo nghễ bay phất phới như cùng vui với đàn học sinh đang hớn hở của ngày tựu trường. Chào.. chào...

LINH ĐA ĐAN THU

CÁC KÉ

Dòng tộc: Người ta thường nói: «Các ké là mẹ Kỳ nhông, ông Kỳ đà» nếu mà phải tính dòng họ theo kiểu này thì chúng ta đến chịu hàng vô điều kiện mà không biết được Các ké mi là ai!

Theo các nhà vạn vật học thì đích thị các ké thuộc dòng tộc cá sấu. Nhưng có lẽ đã xa ông tổ lâu đời quá nên các ké có một nề nếp sinh sống riêng biệt không hề bao giờ bơi lội như ông tổ, trái lại chỉ lấy nơi đá cát, bụi cỏ cành cây làm nơi nương náu, kiếm mồi.

Hình dạng: Các ké nhỏ con như con rắn mối, dài chừng 10 đến 25 phân kể cả một cái đuôi có khi dài gấp rưỡi thân mình. Bốn chân mọc cân đối trên thân mình. Tuy ngắn, mỏng mảnh với 5 ngón dài nhưng lại rất khỏe. Da dẻ sần sùi khô móc trông như phủ một lớp vảy giả. Phần đông chúng có một bộ cườm phủ từ gáy đến tận chóp đuôi. Bộ cườm này bằng một loại gai ngắn, thưa nhưng rất cứng tựa như vảy cá. Khi cần ra oai hay kêu con thình nộ để dọa nạt con mồi hoặc bị chọc tức bộ cườm này dựng đứng lên trông rất khủng khiếp. Đầu các ké tương đối lớn và hướng về đằng sau.

Một sinh vật lạ lùng

Tuy thuộc gia tộc cá sấu nhưng các ké quả là một sinh vật lạ lùng!

Phần đông người ta cho rằng các ké luôn thay đổi từ màu này qua màu khác vì vấn đề sinh tồn bảo vệ sinh mạng khỏi bị các sinh vật khác

tấn công. Vì khi đổi màu như vậy chúng có mục đích tiếp với màu sắc nơi sinh sống. Thực ra thì không phải vậy, sự thay đổi màu da là do ảnh hưởng của thời tiết và ánh sáng nơi nó sinh sống. Ít khi nó đổi màu vì phản ứng sinh tồn. Do đó, các ké luôn đổi màu từ xanh, vàng, nâu, đỏ, xám đôi khi còn tạo nên những vết màu sắc sặc sỡ khắp thân mình.

Đặc điểm thứ hai của sinh vật lạ lùng này là đôi mắt. Mắt các ké lồi, to, được bao phủ bởi một lớp da dày xếp thành từng nếp tạo nên một lỗ nhỏ vừa đủ cho con ngươi nhìn được. Nhưng khi cần quan sát, các ké di chuyển mắt tài tình và hết sức tự nhiên. Toàn thể mắt các ké di động theo một vòng tròn có thể nhìn chung quanh thân mình, sau trước. Đôi khi nó điều động một mắt trông đằng trước, một mắt trông đằng sau để phòng thủ hoặc kiếm mồi.

Đời sống của các ké

Các ké tương đối là một con vật trầm tĩnh, ưa thích những nơi thanh tịnh, trừ khi phải săn mồi, còn thường các ké nằm im lìm một nơi bất động. Thức ăn của các ké là sâu, bọ, nhện và các sinh vật nhỏ bé khác. Khi săn mồi, các ké lẹ làng di chuyển trên mặt đất hay trên các cành cây. Nhờ ở cái đuôi dài, làm nó thăng bằng khi phải phóng lên chụp mồi hay nằm trên cành cây, đuôi quấn chặt vào thân cây. Khi tới gần con mồi các ké phóng cái lưỡi rất dài và nhỏ, trên lưỡi có một chất nhựa dẻo quánh đủ sức làm cho con vật không thể vượt khỏi khi đã bắt được mồi,

các ké không nuốt con mồi ngay nhưng cắn cho con mồi chết hẳn rồi mới nuốt trứng.

Mùa đẻ trứng

Các ké không đẻ con mà đẻ trứng. Thường các ké đẻ trứng trong các lỗ hổng của cây, trong khe đá hoặc đào một lỗ nhỏ dưới đất để đẻ trứng. Mỗi đờ từ 2 đến 5 trứng là nhiều. Khi đẻ xong chúng lấp đất lại để khỏi bị các sinh vật khác phá phách làm hại. Sau đó nó bỏ đi và không bao giờ ngo ngoàng tới nữa. Một thời gian sau trứng đủ ngày tháng và nở thành con. Và các ké con chờ một thời gian ngắn cứng cáp tự kiếm mồi nuôi thân.

Đặc điểm thứ ba

Khi giận dữ, các ké phình người ra, hút một lượng không khí lùm cho lớp da bao quanh người phồng lên gấp hai hay ba lúc bình thường. Hai chân trước đứng dựng lên như sẵn sàng chờ địch thủ tới. Thái độ trông rất oai phong lẫm liệt, tưởng chừng như nó không hề lui bước trước bất cứ một sức mạnh vũ bão nào tới. Nếu cần lấy oai nữa, hai hàm nó banh ra, để lộ hai hàm răng sắc và lởm chồm. Nhưng giây phút gương oai đó chỉ chớp lát, khi thấy không có gì động tĩnh, các ké chuồn êm như không có gì xảy ra.

Các ké loài có ích

Cho đến ngày nay, người ta vẫn phải công nhận sự hiện diện của các ké rất có ích cho các nhà trồng tía, vì nhờ có nó mà tất cả các côn trùng như sâu bọ, dế nhũi v.v... đều bị tiêu diệt, không còn phá hoại hoa màu.

Các ké thường được coi như là con vật tầm thường nhỏ bé nên không mấy khi bị sát hại. Vì vậy mà chúng còn tồn tại và có mặt khắp mọi nơi.

TRUYỆN LOẠI VẬT

THỎ LÁU BÀY TRÒ CHƠI

Đạo này Thỏ lấu thích trò chơi lắm, nhưng chơi những trò lật vặt mãi với lũ Cáo, chồn chúng rất dấn động; ngu si nên Thỏ lấu ta đâm ra chán. Một người mà Thỏ lấu rất khoái chơi chung nhất là ông Hoàng Đế Ba Mươi, tục gọi là ông Hồ vằn.

Dần dà, Thỏ lấu cũng làm quen được Hồ vằn: Hồ vằn chơi với Thỏ lấu cũng lấy làm tương đắc lắm, vì Thỏ thường có những trò chơi mới để bày cho Hồ. Mà trò chơi nào cũng hấp dẫn cả.

Hôm ấy, nhu thường lệ đôi bạn Hồ vằn và Thỏ lấu lại lên đồi đùa giỡn. Không biết, vua Hồ đang chơi chột cái điều gì mà há miệng ra gừ gừ một tiếng thật lớn rung chuyển cả núi rừng, toan gặm cổ Thỏ mà ăn tươi, nuốt sống làm Thỏ lấu bất bình, hậm hực lắm. Thỏ ta căm phẫn Hồ vằn lắm và đề bụng mãi. Tan cuộc Thỏ về nhà hẳn học bảo với Thỏ cái:

— Đây bà, bữa nay Hồ vằn chơi xấu ta .. hân ý to lớn hơn ta nên ăn hiếp... đang chơi vụt... gừ... lên định cắn cổ ta... Ta tức lắm nhất định trả thù mới được.

Vợ Thỏ hỏi trả thù bằng cách nào Thỏ nhất định giữ kín, không tiết lộ.

Hôm sau, nó đi tìm Hồ vằn thật sớm, gặp Hồ vằn đang ngủ dưới gốc cây, nó hớn hờ đánh thức dậy và bảo với Hồ:

— Đây bác Hoàng Đế, hôm nay tôi vừa nghĩ ra một trò chơi lạ lắm.

Hồ vằn ngây thơ, dễ tin, bèn hỏi:

— Trò chơi gì?

— Trò chơi «bắt đá» Hay lắm! Bác có chơi bao giờ chưa?

Hồ lắc đầu:

— Chưa! Tôi chưa chơi và cũng chưa nghe ai nói đến bao giờ, chú chỉ cho tôi đi.

— Vâng! thì lên đồi... chúng mình cùng chơi.

Hai bạn đưa nhau lên đến nửa lưng chừng đồi, rồi Thỏ lấu bảo:

— Bây giờ Bác lên trên đồi nhé! Bác tìm hòn đá thật to, rồi đẩy mạnh xuống... Tôi dưới này há miệng bắt lấy...

Hồ thích thú vỗ đùi.

— À! Thảo nào... trò chơi gọi là trò chơi «bắt đá» đó phải không?

Thỏ lấu gật đầu, hỏi Hồ vằn lên đỉnh đồi rồi bảo con nhà Hồ tìm hòn đá to nhất lăn xuống. Từ trên cao hòn đó lăn xuống lông lốc ầm ầm, Thỏ lấu làm bộ giang người ra hứng. Khi hòn đá xuống đến gần Thỏ thì nó nhảy vọt qua một bên mà tránh. Hòn đá thẳng đà lăn tuốt xuống tới chân đồi.

Vì hòn đá lăn quá mạnh nên bụi bay mù mịt. Hồ đứng trên nhìn xuống đâu thấy thỏ đã nhảy né tránh. Khi Thỏ lên đến đỉnh đồi thì Hồ hỏi:

— Hòn đá đâu rồi?

Thỏ lấu thần nhiên:

— Tôi bắt được nuốt vô bụng rồi. Bây giờ tới phiên bác xuống dưới để tôi lăn đá cho bác bắt!

Hồ vằn thăm phục Thỏ lấu phi thường và nó lưỡng lự đi xuống lưng chừng đồi. Ở trên con nhà Thỏ tìm một hòn đá thật to. Chờ cho Hồ thủ thế xong xuôi thì lăn mạnh xuống.

— Bác Hoàng Đế đâu rồi? Há miệng cho to để bắt hòn đá của tôi lăn xuống chứ!

Hồ vằn ngây thơ lại cả tin. Cứ tưởng là thật nên đứng yên, ngửa mặt nhìn lên, và miệng thì cứ há cho thật rộng. Hòn đá đâu có nề mặt Hoàng Đế... từ trên cao lăn xuống, nó tống vào mặt Hồ làm con Hồ bật ngửa ra, mặt mày đau điếng máu chảy ròng ròng tưởng như bị trời

sập. Hòn đá có đà đầy Hồ té nhào xuống chân đồi, lăn lông lốc như quả bóng.

Hoàng Đế Ba Mươi bị thua trí mà không biết. Nó đau quá không dám kêu lên một tiếng. Đứng lên giữ cát bụi dính khắp mình mẩy. Và nó trở lên bảo Thỏ lấu:

— Trò chơi của chú mày không hay mà lại còn nguy hiểm nữa. Từ nay về sau ta chưa, không dám chơi nữa...

Hoàng Đế Ba Mươi lúi thủi quay trở về. Thỏ lấu đắc chí cũng tung tăng chạy về khoe với vợ. Thỏ cái nghe kể lại hết đầu đuôi câu chuyện đã ôm bụng cùng chồng cười nghiêng ngả đến nỗi nước mắt, nước mũi chảy đầm đìa ràn rụa...

EM TẬP VIẾT VĂN

(tiếp theo trang 10)

Chúng tôi sẽ trở lại vấn đề «chữ dùng trong câu văn» trong một bài riêng ở một số tới.

Viết là suy nghĩ, tìm tòi. Ta không thể không suy nghĩ và tìm tòi mà có thể viết cho hay được. Mong các em ghi nhớ.

(còn nữa)
N.T.

NHẮN TIN

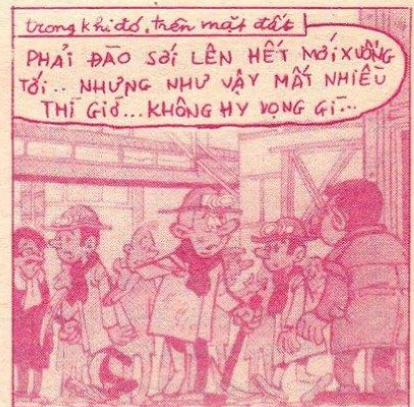
Số bài tập của các em gửi về quá đông đảo, chúng tôi lại muốn đọc kỹ càng từng bài của các em để đưa ra được những lời khuyên hữu ích, vì vậy để có đủ thì giờ giải quyết phần bài tập còn ứ đọng, chúng tôi quyết định cách một tuần mới ra bài tập một lần. Mong các em thông cảm cho sự bận rộn của tòa soạn mà vui lòng chấp nhận quyết định này nhé. Bài tập của các em, sau khi đọc và ghi nhận xét, tòa soạn đã gửi hoàn các em ngay. Em nào chưa nhận được, xin vui lòng chờ đợi.

TI' XIU ĐẠI THẦN LỰC

với bức văn tự kỳ khôi

TRANH của PEYO và WALTHERY

CHU QUÂN chuyển ngữ

MỘT SỞ THÚ ĐỘC ĐÁO NHẤT THẾ GIỚI TRONG MỘT GIA ĐÌNH KỲ DỊ

TÚY HÀ *Phỏng dịch theo Daniel Vincendon*

Người ấy mở cửa chuồng : Con diều hâu phóng đến như sẵn sàng mổ. Lập tức cặp mắt xanh của ông ta nhìn đắm đắm vào đôi mắt hung dữ của con Mãnh Cầm. Và diều hâu xảy ra. Cái nhìn của con diều hâu hình như sáng lên một tia dịu dàng. Nó ngẩng lên và xụ lông xuống. Người có đôi mắt xanh ấy đưa tay ra bắt đầu vuốt ve con chim và thì thầm :

— Đây là Royall (Roay-an), bạn thân nhất của tôi.

Một lát sau, tại nhà bếp, một bầy rần lục cựa quậy chập chập trong một cái chậu. Người ấy đưa một bàn tay trần vào chậu và lấy ra một con rần lớn. Ông ta dùng một que diêm cạy cái miệng màu hồng của con rần ra. Những răng nanh ghê gớm có nọc độc, sắc nhọn như kim đang đòi một con mồi. Con rần lục quằn quại hung dữ.

Ông ta nói : « Nó đang bắt mồi chắc chắn sẽ cắn nếu tôi không kịp trấn tĩnh nó ngay »

Và ông vuốt ve dịu dàng con vật ấy. Dần dần con vật trở nên ôn hòa như một con lươn nước ngọt. Người ấy vớt nó trở lại trong chậu và nói :

— Ta đi xem các con chồn.

Đây là ở địa hạt Tertre Rouge (Téc Ru) ở Pháp. Sở thú kỳ lạ này của gia đình ông Bouillault (Bui-ôn) là một sở thú độc nhất thế giới. Sự sống tại đây phần đông được tự do ; những cò, chồn, khỉ, vẹt, rần lục, 1 con Mang, rần nước, 1 con heo rừng, cu ly, hải âu, cú mèo và diều hâu tổng cộng khoảng chừng 100 con gồm gần đủ loại động vật các vùng miền ôn đới.

Các con vật này không có chủ ; chúng chỉ có một người bạn, người có đôi mắt xanh, đó là ông Bouillault.

Ông Bouillault không phải là một người cảm hóa súc vật cũng không phải là phù thủy — Những con vật được đem về, ông ta không tập luyện nhưng chỉ dạy cho chúng không sợ sệt chủ khi chúng ở cạnh

ông — Vừa rồi tại Sorbonne (xóc-bon) có một vị giáo sư danh tiếng đã tuyên bố rằng : « Ông Bouillault là chuyên viên đầu tiên về Khoa Tâm Lý Súc Vật ».

Ta chỉ cần đến thăm địa hạt Tertre Rouge thì sẽ tin điều này là đúng.

Sở thú Bouillault, nằm trên một khoảng đất được giải cát bằng phẳng hình chữ nhật. Hai mặt phía ngoài có những chuồng rộng rãi sơn màu xanh nhạt, hai mặt kia gồm có một ngôi nhà và một hàng rào. Thú vật được nuôi cả ở ngoài vườn lẫn trong nhà.

Ông Bouillault hướng dẫn chúng tôi đi xem trong trại ; ông ta mặc chiếc áo ca-rô và đi boots (bottes) tương tự như một Cao bồi. Tất cả những con thú vật ở đây đều thương ông. Mỗi tình thương mỗi khác biệt nhau. Tại sao giữa người ấy với những con vật lại có tình bạn gần bó lạ kỳ như thế ? Ông Bouillault đã kể chuyện con Hải Âu Royale đề làm thí dụ như sau :

Royale là một con Hải âu cái rất lộng lẫy. Đo từ đầu cánh dài 2m30. Con vật này một hôm nọ, nó nhào xuống Tertre Rouge với một chân bị gãy. Ông Bouillault săn sóc nó, con vật rất chịu sự săn sóc dịu dàng của ông ta. Từ đó nó trở thành bạn của ông Bouillault. Con chim se sẻ hoặc Hải âu cũng đều như vậy cả. Nó luôn luôn tự vệ nhưng rất dè dặt. Nó chỉ chống trả những khi thấy có thể nguy hại đến tánh mạng. Nhưng ông Bouillault không khi nào đối xử dữ tợn vì ông không sợ sệt một con thú nào. Hình như mồ hôi của một người trong cơn sợ hãi thường có một mùi riêng, do sự phân tiết nhiều hơn của thân tuyến tố. Nhận xét trên có thể là đúng nhưng chưa có ai tìm hiểu cặn kẽ. Khi con vật ngửi thấy mùi lạ, nó sợ phản ứng khiêu khích. Nhất là đối với những con thú thuộc loại ăn thịt. Nó sẽ tấn công trước đề tự vệ.

Nếu ai thương chúng nó, chúng nó hiểu được thứ tình cảm đó, nhưng chúng không biết định nghĩa được chữ tình thương. Và do đó, Royale chắc chắn cũng đã cảm thấy được sự âu yếm của ông Bouillault.

Ngay từ thuở ấu thơ, ông Bouillault đã tỏ ra mến chuộng loài vật. Ông ta đã sống một mình trong các rừng cây và đầm lầy tại Sarthe (xác) và Carmagne (Cát ma) với một con chim ó làm bạn. Hiện nay ông được 30 tuổi. Ông đã có vợ con. Họ cùng nhau chia xẻ góp phần vào chung sở thích với ông Bouillault. Bà Bouillault làm việc nhà, bên cạnh những con rắn lục, rắn mối và khỉ. Con trai của ông, tên là Jean Jacques (Giăng-Giắc) 7 tuổi, không phút nào rời con chồn cái, tinh nghịch và dễ thương tên là Foxy (Phốc-xy). Khi mới lên 3 tuổi, Jean Jacques đã cầm một con rắn lục đầu tiên. Ông Bouillault nói « Bây giờ nó rành về lũ súc vật còn hơn cả tôi nữa »

Mỗi khi làm bài, đứa nhỏ phải đóng kỹ lọ mực, vì nó để trên bàn học 1 tá rắn nước lớn và một lũ rắn mối lục. Có con rắn lục thì chui vào cặp, có con thì vào hộp viết, hoặc

Một cảnh đáng ghê rợn : Trong lúc cậu bé học bài, thì lũ rắn mối bò chơi trên lưng, còn trước mặt cậu là một lũ rắn bò lồm ngồm chệt ních cả mặt bàn !

bò trên sách vở. Những con rắn mối ngủ yên trên áo của Jean Jacques.

Chỉ có giống khỉ là ghét cậu học trò này. Vì chúng ganh tị tình thương của ông Bouillault đối với cậu ta — Chúng nó luôn luôn ở trên gác trong nhà — Mỗi lần ông Bouillault lên thăm, chúng nó đánh nhau dữ dội vì chúng không chịu một sự thiên vị nào cả !

Trái lại, ông Bouillault đã thành công rất tài tình khi ông đã tạo cho

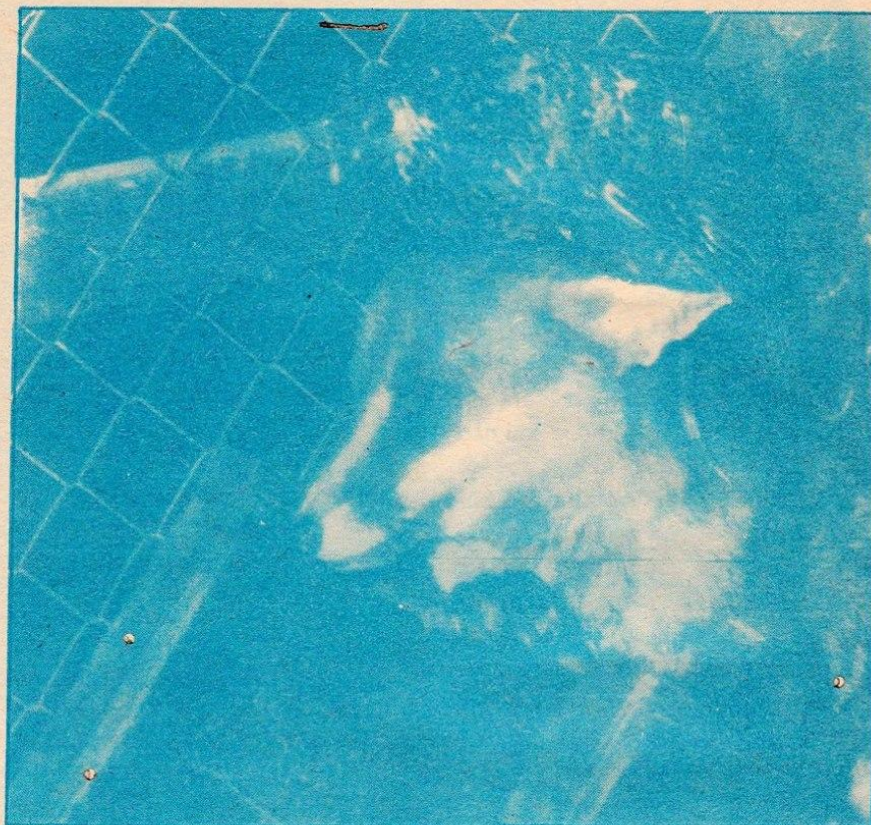
các con vật có tiếng thù nghịch nhau sống chung rất ôn hòa. Vì thế, chúng tôi đã yêu cầu ông ta đem một con gà mái mập mập vào với một con chồn đang đói. Dù chưa thí nghiệm lần nào như vậy, nhưng ông ta vẫn làm không một chút do dự. Và ông đã thành công — ông ta quả quyết : « Chồn sẽ không động tới con gà, nhưng con gà này chắc sẽ khiếp sợ rất nhiều ». Lời ông nói rất đúng. Con chồn đã đón tiếp từ

tế con gà. Ban đầu gà vô cùng hoảng sợ! Nhưng sau đó, con gà đã trở lại bình tĩnh. Khi nó hiểu rằng chẳng có gì đáng sợ — Và nó bắt đầu tinh nghịch chọc phá con chồn, nó đứng ngay lên đầu con chồn trong lúc con chồn vẫn thản nhiên — Ông Bouillault vẫn chưa hài lòng với 100 con vật mà ông ta đang có. Ông muốn có thêm mèo rừng, rái cá, beo, cọp và sư tử. Than ôi, giá 1 con sư tử từ 50 đến 100 ngàn quan, 1 con trăn giá 5.000 quan (loại trăn dài 1 th) Trong khi chủ sở Tertre Rouge rất nghèo. Ông chỉ có lợi tức về tiền thu vào cửa sở thú ông.

... Vì thiếu tiền nên ông ta chưa có thể tiếp tục sâu hơn về những thí nghiệm kích động tâm lý của loài vật, nếu có ai giúp đỡ ông ta thì thật có ích vô cùng trong công việc nghiên cứu đó.

TÚY HÀ

(Phỏng dịch theo Daniel Vincendon
đăng trong báo «Sciences et Vie»

Con chồn và con gà mót, hai con vật vốn thù nghịch nhau, nay đã đứng chung đề nhà nhiếp ảnh của «Sciences et Vie» chụp hình.

TRÒ CHƠI ẢO THUẬT

CÂU CÁ TRÊN KHÔNG

Đây là một trò chơi rất lý thú mà Bạch Đàn xin tặng các bạn để làm quen.

VẬT LIỆU :

- 1 cần câu
- 1 lưới câu (hay dây chì bễ cong cũng được)
- 1 sợi dây gai
- 1 con cá thật
- 1 sợi dây kẽm.

CÁCH CHƠI :

Trước tiên bạn chuốt cần cho trơn láng rồi bạn buộc lưới câu vào đầu sợi chỉ còn đầu kia buộc vào cần câu (hình 1) rồi bạn lấy sợi dây kẽm xỏ vào mép con cá sao cho có vòng tròn (hình 2).

Trước khi biểu diễn bạn cầm con cá móc vô cán cần chỗ tay cầm (hình 3) sao cho khuất.

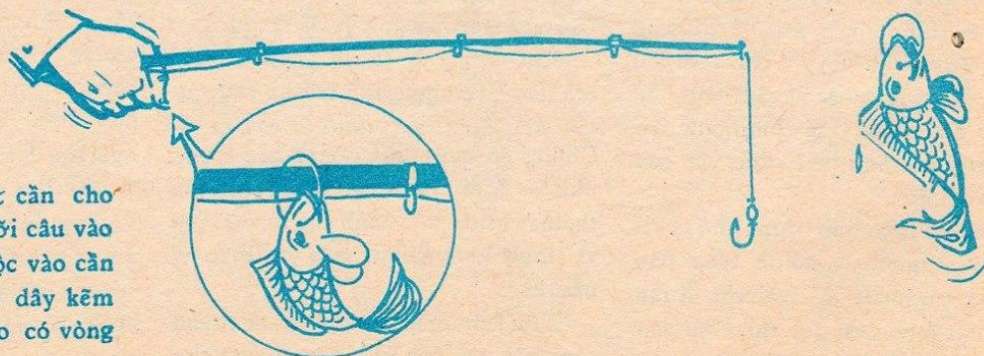
Đưa cho khán giả xem kỹ rồi bạn đề lưới câu gần mặt nước, lâu lật lại giựt một cái như có cá ăn thật vậy, làm vài lần như vậy, rồi bạn giựt mạnh một cái (làm sao đưa cái cần lên cao giựt thật mạnh) đồng thời la lớn : úm... ba... la... úm... ba... la... rồi buông con cá ở cán cần ra, cán cần chỉ kẹt ở ngón cái và trở

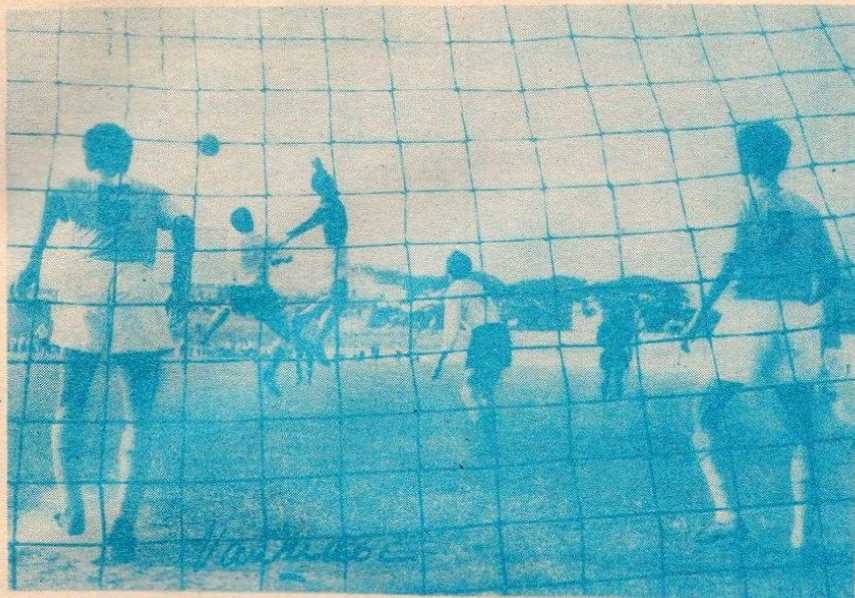
giựt cần câu thật mạnh, con cá vọt thẳng tới trước theo sợi chỉ rút xuống bị giữ lại bởi lưới câu

rồi bạn gỡ con cá ra trong khi gỡ bạn giựt bỏ cái vòng dây đi và đem con cá giờ lên cao cho mọi người thấy khi đó mọi người sẽ thán phục bạn.

Chúc các bạn thành công.

BẠCH ĐÀN

CÁC EM HỌC CHƠI BANH TRÒN

(tiếp theo)

Bài của **VĂN LÝ**

NHỮNG LỖI LẦM BỊ PHẠT

Khi trong trận đấu, bóng trọng tài thổi ré lên, tiếng còi làm ngưng lại. Quả bóng được đặt ngay chỗ trọng tài chỉ và một cầu thủ đá quả banh đó đi. Như vậy người ta hiểu cầu thủ phe nghịch bị phạt, thế nhưng cũng có những quả phạt rắc rối gây thắc mắc cho cầu thủ đôi bên cũng như khán giả.

Vì vậy anh mong các em khi đi xem đá banh với ba, mẹ, anh, chị hãy đọc để biết để khỏi làm rộn ba má anh chị.

Tất cả các quả đá phạt được người ta xếp làm ba loại :

1— Phạt trực tiếp.

Tức quả banh có thể thành bàn thắng chỉ do một người đưa bóng đi bằng cách đá thẳng vào lưới. Đó là do sự đá hay của cầu thủ.

2— Phạt gián tiếp.

Tức quả banh phải chạm một cầu thủ thứ hai không kể địch hay bạn mới có thể tính bàn thắng được. Quả đá này gây nhiều tranh luận nhất. Phải có một sự khéo léo và ăn ý mới

có thể làm bàn được.

3— Phạt đuổi ra sân.

Tức cầu thủ bị đuổi ra sân không được quyền tiếp tục tranh đấu cũng như không được quyền thay thế. Nghĩa là một hội có cầu thủ bị trục xuất ra khỏi sân chỉ phải đá có 10 người thôi.

NHỮNG QUẢ PHẠT TRỰC TIẾP

Những lỗi sau đây bị phạt trực tiếp :

— Đá hoặc định tâm đá vào người đối phương.

— Đưa chân tay hoặc dùng người cản đối phương dù té hay không té.

— Nhảy trước mặt đối phương khi không có banh.

— Xô đối phương bằng tay bắt cứ từ hướng nào.

— Chạm, đánh, đẩy, điều khiển bóng bằng tay (trừ thủ môn).

Những lỗi này nếu xảy ra trong vòng cấm địa đều bị phạt đền. Phạt đền tức lỗi đá phạt hết 90 phần trăm ghi bàn thắng vì khi đá quả phạt này chỉ có thủ môn và một cầu thủ phe đối phương được chỉ định đá. Quả

banh đặt ở chấm phạt đền cách khung thành 11 thước mà các em đã thấy trong hình vẽ số 52 Các cầu thủ khác lui ra khỏi vòng cấm địa. Thủ môn không được cử động trước khi quả bóng được đá đi và chỉ đứng trên vạch vôi trong khung thành.

NHỮNG QUẢ ĐÁ PHẠT GIÁN TIẾP

— Đá đúng banh nhưng có thể gây nguy hiểm.

— Xô đối phương không có bóng

— Chạm thủ môn

— Chèn sai phép

— Thủ môn ôm bóng quá ba bước.

— Cố ý án đối phương cho đồng đội nhận banh.

— Nhảy vịn vai đối phương.

— Vào sân không trình diện trọng tài khi trận đấu đang tiếp tục và chạm banh.

Những quả đá phạt này nếu sát khung thành các cầu thủ đối phương có quyền làm hàng rào che bớt khung gỗ, miễn hàng rào phải quá 9 th 15. Trừ trường hợp cận lằn vôi trong khung thành nghĩa là không đủ 9 th 15.

NHỮNG LỖI TRỰC XUẤT RA KHỎI SÂN

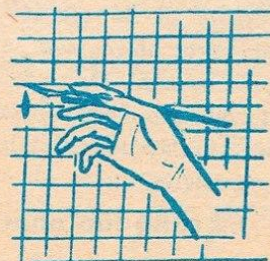
— Những lỗi này vừa bị trục xuất vừa bị phạt trực tiếp hay gián tiếp tùy theo quan điểm của trọng tài.

— Thái độ hung hăng, hành hung trọng tài, đối phương hay đồng đội.

— Đánh trọng tài, đối phương, hay đồng đội.

— Chửi bới hay ăn nói thô bỉ trong sân.

— Tỏ thái độ khiếm nhã khi bị cảnh cáo.

VỊT MÒ

LOÀI CÁ

1 — Cá lớn nhất : a) *Cá biển :* Cá Mập Voi (Requin Baleine) được thấy lần thứ nhất ở Cap (Nam Phi Châu) năm 1828, mình nó dài tới 13 th70. Những nhân chứng đáng tin đã báo cáo có những Cá Mập Voi dài 18th25 và nặng 28 tấn. Cá Mập Voi hơi đen với những đốm trắng không nguy hiểm nếu nó không bị khiêu khích. Nó sống ở miền nóng Đại Tây Dương, Ấn Độ Dương và Thái Bình Dương.

b) *Cá nước ngọt :* Cá Chiên khổng lồ Nga Sô sống ở sông Volga, dài 7th90 và có con cân được 1.461 ký.

2 — Cá nhỏ nhất : a) *Cá biển :* Cá Biển nhỏ nhất là Cá Bống ở đảo Marshall và Samoa (Đại Dương Châu) dài từ 12 đến 18 ly mét, chỉ nặng có 2 mi-li-gam.

b) *Cá nước ngọt :* Con cá nước ngọt nhỏ nhất và cũng là con vật nhỏ nhất trong loài có xương sống là cá Bống Phi luật Tân do dài từ 19 đến 11 mi-li-mét và cân nặng có 6 mi-li-gam.

3 — Cá bơi nhanh nhất :

Giống cá Kiếm được coi như vô địch về bơi nhanh, dù những khó khăn thực tế để đo tốc độ của nó không ghi được những con số chính xác, người ta nghĩ rằng tốc độ tối đa là 92,50 cs/giờ. Theo một vài giám định viên thì lấy trung bình là từ 50 đến 55 cs/giờ.

4 — Cá sống lâu nhất :

Những nhà quan sát thời cổ cho

rằng Cá Măng Âu Châu sống lâu từ 60 đến 70 năm. Người ta tính rằng một con Cá Chiên dài 2th05, nặng 97ký50 câu được ngày 15-7-53 ở hồ Bois (Gia Nã Đại) có thể sống 150 năm bằng cách căn cứ vào những vòng sinh trưởng đếm được ở xương giữa của vây ngực.

5 — Cá ở sâu nhất :

Sinh vật ở sâu nhất là 10.710th, tại hầm hồ Tonga (Thái Bình Dương) chính chiếc tàu thí nghiệm của Nga Sô tên là Vityaz đã phát giác điều đó hồi tháng 9-57.

Tuy nhiên ngày 24-1-1960, giáo sư Jacques Piccard đã trông thấy từ trên tàu Trieste, một con tôm và một vỏ đánh cá ở sâu gần 10.910 thước, tại chỗ sâu đó áp suất của nước tương đương với sức nặng 2 đầu tàu hỏa.

TRẢ LỜI CÂU ĐỐ

- 1 — Đường đi Saigon Đà Lạt.
- 2 — Phần dưới nhiều nước hơn vì phần trên bị nước đá chiếm chỗ (nước đá nổi).

HA 3
Nhóm ABC

TRẢ LỜI ĐỐ VUI

1) Mình người Phi Châu da đen ướt (thấm nước trên mình).

2) Người gù ngủ nhắm mắt.

TRẦN NGỌC HOÀNG MỸ
(Hòa Hưng — Saigon)

NHỮNG MẸO VẬT

● Lau tủ thuốc :

Tủ thuốc lâu ngày bị đóng bụi, bạn nên lau nó bằng nước nóng pha xà bông, giẻ lau mềm, sau đó chùi sạch bằng nước lạnh. Thế là xong.

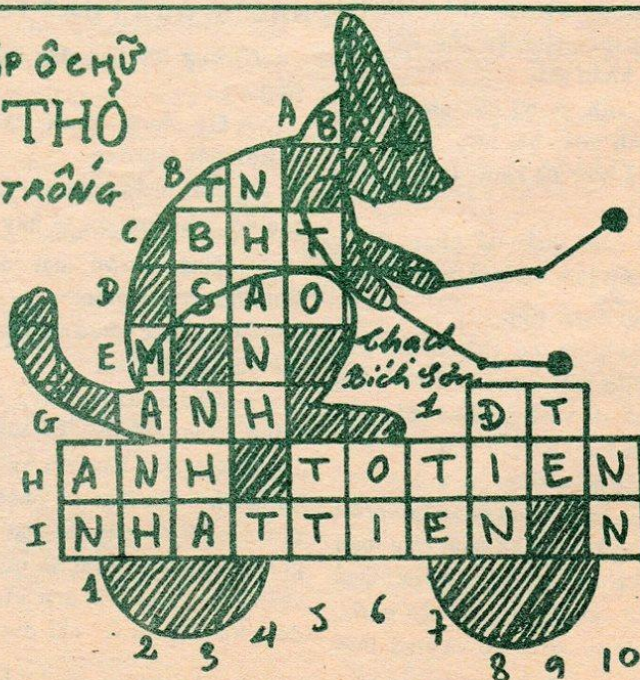
● Giặt sạch vết máu trên vải :

Áo quần hay vải vóc mà chẳng may bị dấy vết máu thì thật là phiền. Chúng tôi xin mách các bạn cách giặt sạch vết máu và trở lại trắng bong như xưa, không còn vương một tí vàng ủa nào cả.

Thật là giản dị, bạn chỉ ngâm món đồ bị dấy máu vào trong một chậu nước pha ít muối. Muối sẽ làm tan nhanh chóng các vết máu.

THA-PHƯƠNG — HẠNH THƯ SINH
sưu tầm

GIẢI ĐÁP Ô CHỮ XE THƠ ĐANH TRÔNG

thắc mắc của em

(tiếp theo trang 2)

Lối in gián tiếp qua bản cao su này gọi là in Offset, có ưu điểm là mực mỏng và đều hơn là in chữ trực tiếp vào giấy (in typo).

— Ở bản kẽm đầu tiên, mực đem in là màu vàng, nên các chi tiết màu vàng hiện ra trước nhất. Lúc này bản in ra chưa có hình thù gì rõ rệt.

— Khi in xong màu vàng, khuôn kẽm cũ được gỡ ra, thay bằng khuôn kẽm mới (đã ép được từ loạt phim dành cho màu đỏ). Các ống mực màu vàng cũng được rửa sạch sẽ để thay thế bằng mực đỏ. Động tác in cũng như động tác đã nói ở trên. Lần này trên bản in có 2 màu vàng đỏ chồng lên nhau. Các hình vẽ đã bắt đầu nổi lên với đủ màu vàng, đỏ, cam đậm, lợt.

— In hết màu đỏ, khuôn lại được tháo ra thay bằng khuôn kẽm chạy màu xanh rồi sau cùng là màu đen.

Sau bốn lần chạy như vậy, các màu sắc đã hiện lên hoàn đầy đủ. Tuy nhiên khi đem so bản in với bản chính, thường thì bản in chỉ đẹp được bằng khoảng 70 đến 90 phần trăm bản chính mà thôi. Trong bản chính, nét vẽ của họa sĩ Vi Vi sắc sảo hơn nhiều lắm. Sở dĩ việc in không được hoàn toàn như ý muốn là vì những lý do.

— Giấy in không được láng, dầy. Giấy láng, dầy gọi là giấy bristol thường được dùng để in thiệp cưới.

— Phim chụp không lấy được hết chi tiết tinh vi của bản vẽ. Ở ngoại quốc việc căn ánh sáng chụp, và thời gian bắt ánh sáng vào phim chụp được tính toán bằng máy. Ở VN thì chỉ trông cậy vào kinh nghiệm

của chuyên viên. Tất nhiên người thì không thể nào chính xác bằng máy được.

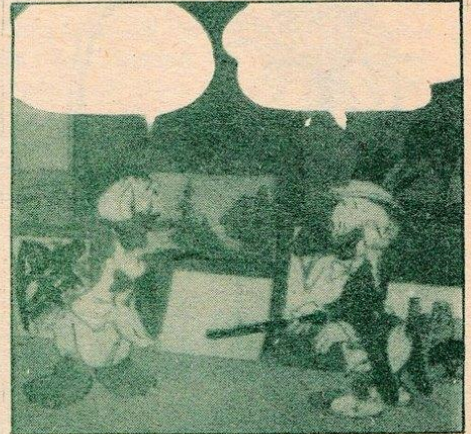
— Kẽm ép không kỹ, có thể hoặc lớp thuốc bị tróc ra mất chi tiết (tróc kẽm) hay các hạt bị vỡ ra, dính sát vào nhau, biến độ đậm nhạt của chi tiết trong bức hình trở thành một màu phẳng lì (vỡ trame).

— Bốn màu mực đem in (vàng đỏ, xanh, đen) không thể tuyệt đối giống 4 loại màu nước mà họa sĩ đem pha trộn để vẽ bản chính. Vì tuy nói là mực vàng nhưng có nhiều loại mực vàng, mỗi loại chỉ chênh nhau về độ đậm, nhạt một chút xíu. Màu căn bản đem xài đã khác với bản chính thì bản in ra sẽ không thể y hệt bản chính được.

— Ngoài ra, một số ít tờ bìa khi các màu in chồng lên nhau có thể bị lệch một vài ly, làm bản in trông như bị nhòe. Đó là vì các tờ giấy đem in không được hoàn toàn đúng hết cỡ của nhau. Gấp tờ hơi nhỏ hơn, hay hơi lớn hơn, là bản in bị lệch ra ngoài, nhưng dù sao cũng chỉ là một số rất nhỏ, và được tòa soạn cho loại ngay vào lúc ghép bìa với ruột báo. Một nguyên do bị lệch khác, có thể là tại giấy. Dưới sức ép của máy in, tờ giấy có thể bị giãn ra, sự giãn này tuy rất nhỏ, mắt không phân biệt được, nhưng cũng đủ làm các màu in lên nhau không chồng khít lên nhau.

Trên đây chỉ là phần trình bày rất sơ lược về các em hiểu qua việc in bìa. Nếu đi sâu vào kỹ thuật, sẽ còn nhiều chi tiết phức tạp khác. Nhưng chỉ với ngần ấy điều đại cương, hẳn các em cũng công nhận rằng bìa báo của chúng ta phải tốn nhiều công phu và qua nhiều bàn tay các chuyên viên lắm mới hoàn tất. Phải không các em?

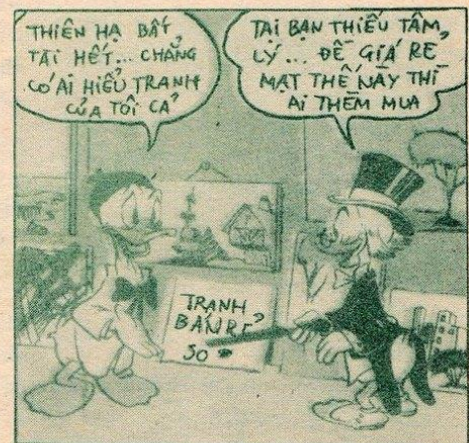
Dưới đây là 3 bức hình cùng loại:

— Hình 1: mới in được 3 màu, vì thiếu màu đen nên chưa có lợi đối thoại.

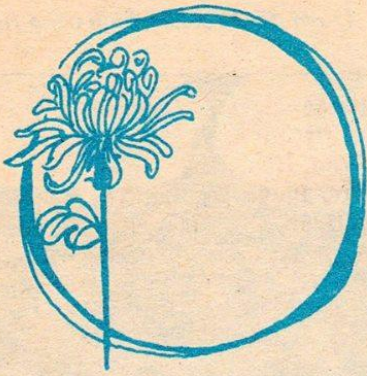

— Hình 2: Khuôn chạy lệch nên các hình không chồng khít lên nhau.

— Hình 3: Hình chạy đúng, đủ 4 màu nên chi tiết rõ ràng và đầy đủ (muốn nhìn đủ màu sắc, các em lật bìa sau TN số 55 sẽ thấy tấm hình này).

THUỞ MƠ làm Văn Sĩ NHẬT TIẾN

Nhưng thầy Quỳnh chưa kịp ban ra hình phạt thì Hòa đã liếc lấu cất giọng đọc bài. Hân đọc một hơi trơn tru không vấp vấp (đáng phục thật, phải chăng đó là kết quả của cái việc giả từ nghề văn, nghiệp báo?). Thầy Quỳnh hài lòng, rất hài lòng. Cặp mắt sắc như dao của thầy trước đang nhú lại vì sự giữ gìn sách vở bề bới của Hòa, bây giờ đang giãn ra một cách thấy rõ. Vẻ tươi tỉnh hài lòng hiện ra trên nét mặt hồng hào, cương nghị. Thầy ngoảnh cho Hòa một con số vào trong sổ điểm. Lợi dụng lúc thầy đang vui lòng, tên Hiệp ngồi ở bàn đầu nhòm ngay lên, ngó thật nhanh, rồi quay lại xòe 7 ngón tay cho tất cả bọn tôi được rõ. Chà! 7 điểm bài học đối với thầy Quỳnh là một sự chi tiêu hoang phí. Đó là một chuyện lạ vì thường thầy chỉ cho tới 6 là cùng. Cái lạ đó làm bọn chúng tôi hơi ồn ào. Sự ồn ào làm thầy vụt ngừng lên, bắt gặp đúng lúc tên Hiệp đang múa tay làm trò. Thế là cu cậu bị túm ngay lên bâng.

Thầy xách cái tai của Hiệp lên:

— Làm cái trò gì thế?

Hiệp đau quá chỉ trả lời được bằng những tiếng «ái... ối... con lậy thầy...» nghe văng cả lớp. Cả bọn chúng tôi được hưởng một màn vui thú bất ngờ nên đứa nào cũng khoái chí nhìn Hiệp chịu cơn hoạn nạn với

tất cả vẻ hả hê. Con há hê đó trước còn bật thành tiếng cười (có đứa còn độc mồm xúi thêm: «Nửa đi thầy») nhưng rồi tiếng cười xẹp đi dần dần cho đến lúc Hiệp không còn kêu được nữa, mặt hân ta đỏ rừ, cái mồm méo đi và hai hàng mi của hân đầm đìa nước mắt. Bầu không khí vui vẻ chỉ ulla lên như một cơn gió thoảng rồi vụt trở lại nặng nề. Những nụ cười tắt ngúm trên những vành môi và mặt đứa nào đứa nấy xanh hân lại. Cho đến khi tất cả trở nên im phăng phắc như tờ thầy mới buông tay ra. Một bên vành tai của Hiệp không còn đỏ ửng nữa mà đã ngả sang sắc đỏ tím. Tôi cũng đã được nếm mùi đi ô-tô-ray (auto-rail) này một lần. Tai tôi đã ù lên suốt một ngày trời. Vành tai buốt thon thót. Còn kinh khủng hơn là ngồi trên ô-tô-ray, mở cửa sổ cho gió lùa vào tai để phóng với tốc độ mấy trăm cây số giờ. Đó là một cách vi von của bọn chúng tôi thời ấy chứ thật ra, cả đời chúng tôi đã được bước lên ô-tô-ray bao giờ đâu.

Sau hình phạt ấy thầy gấp sổ điểm lại không truy bài nữa. Cả lớp thở phào như vừa cất được một gánh nặng. Chỉ có riêng tôi là tiếc đứt đứt. Lâu lắm tôi mới thuộc bài trơn tru một lần. Lâu lắm tôi mới lại có cảm giác nhấp nhồm, chỉ mong ngồi bút đỏ của thầy dò xuống văn T ở cuối sổ điểm. Vậy mà không được thi thố tài năng để kiếm con 7 ngon ơ như óc chó. Thế là phí mất một lần học bài cần thận. Uổng vô cùng.

Buổi tan học hôm ấy, tôi vẫn đi bên Hòa và nói:

— Bài sử ký, tớ cũng thuộc.

Hòa nhìn tôi không đáp nhưng mím một nụ cười đượm vẻ chế riếu không tin. Tôi cáu quá, đọc cho hân nghe một hơi. Hân hơi ngạc nhiên, và lần này hân nhìn tôi bằng ánh mắt khác, như thể tôi là một kẻ xa lạ, không còn là đứa chuyên chỉ-học-bài một-cách-ngấp-ngư-mà-đã-ném-sách-vô-cấp-rồi. Hòa hỏi:

— Cậu nghĩ sáng tác rồi hả?

Tôi vênh mặt lên:

— Đếch! Việc gì phải nghĩ nghĩ. Tớ viết còn hăng gấp mười nữa kia (nói khoác với hân cho bỏ ghét vậy thôi).

Hòa kêu lên:

— Ái chà, sang nhỉ! Vừa học cần tó lại vừa viết văn được cơ à.

— Được đứt đuôi đi ấy chứ sao không.

— Nói phét!

— Ờ! Cậu không tin thì thôi. Nhưng tớ nói cho cậu hay, tớ vẫn viết, vẫn học được như thường.

— Còn báo thì sao?

— Dĩ nhiên là vẫn ra chứ! (tôi phịa vậy chứ, cho tới lúc đó tôi cũng chưa có ý định tiếp tục làm báo hay không).

— Cậu vẫn lấy tên là Bút Học Trò hả.

— Đời nào! Tớ ra báo của riêng tớ thôi.

— Tờ gì?

— Bí mật! chờ vài hôm nữa sẽ biết.

Không ngờ lời nói chuyện tầm phào ấy lại lôi kéo tôi trở về với ý định ra tiếp một tờ báo khác, tờ báo của riêng tôi, không liên hệ tới ai, không phải bàn soạn với ai hết cả.

Kỳ ra báo lần này thật sự chỉ vì tính hiếu thắng của tôi. Tôi muốn cho Hòa sáng mắt ra, không có hân, tôi vẫn làm báo được như thường.

Thế là suốt buổi tối hôm ấy, tôi hì hục ngồi vào bàn làm việc. Bỏ luôn bài Cách Trí hôm sau phải đọc, bỏ luôn cả bài tập vẽ truyền chân cái ấm tích mà thầy Quỳnh cho từ tuần lễ trước. Mĩa mai thay, cái thời khắc biểu tôi trịnh trọng tô vẽ, trình bày mới hôm trước còn chưa ráo nét mực, bây giờ vẫn nằm như trâu ngơng trước mặt. Một ý tưởng ảy náy thoảng qua, tôi định xếp giấy nháp lại để đi học bài. Nhưng tính hiếu thắng của tôi mạnh mẽ hơn. Tôi không thể chịu đựng được, khi tưởng tượng mai một tên Hòa nhìn tôi, với cái cười nhếch mép đầy khinh mạn của hân và hỏi:

(còn nữa)

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em Đỗ Văn Hùng, Saigon : Chị Mai Loan nghe chị kể rằng có các độc giả ai mộ như vậy, chị ấy thích lắm, cười mãi. Giáo sư hướng dẫn của em thật là người có tâm huyết, biết lo cho tương lai các em ghê, chị mừng lắm em ạ.

Em Yến thị Thụy Vy, Dalat : Chị đã nhiều lần nhắc lại các thủ tục xin gia nhập GĐTN rồi. Nhắc lại mỗi lần cho em nhớ. Em xem lại báo cũ đừng quên. Cứ gửi thư về chị đi, rồi chị sẽ trả lời em như đã trả lời các bạn em ạ.

Em Ánh Hồng, Saigon : Cái bao thư để địa chỉ của em gửi kèm theo đó là để sau khi sửa bài «em tập viết văn» của em, chú NT sẽ bỏ luôn vào đó, và gửi đi. Bao thư đó em xếp đôi lại bỏ chung vào bao thư mà em dùng để gửi thư và bài rồi tòa soạn đó mà. Còn cái bao thư ngoài cùng thì dĩ nhiên em phải để địa chỉ tòa soạn thì mới tới được chứ. Em hãy tạm bằng lòng với số trang hiện tại đi đã nhé. Vì nếu tăng trang và tăng giá tiền thì nhiều em khác sẽ chơi với, em đồng ý không.

Em Thảo Lam, Bình Dương : Tò mò ghê! Chị không là đầu. Nhưng mà phải biết giữ kín những gì mà người khác không muốn mình tiết lộ đấy nhé.

Em Hoài nam Toàn, Xóm Mới : Một chủ nhật nào đó, em cố gắng đạp xe tới tòa soạn đi. Hồi nhỏ, nhà chị xa trường tới cây số, mà ngày nào chị cũng chạy đủ 10 cây số đi học đấy, sợ chưa.

Em Lương diệu Huê, Cần Thơ : Chú Vi Vi có vẽ một số tem, nhưng không phải tất cả. Em có đầy đủ điều kiện để gia nhập GĐTN em ạ.

Em Nguyễn Văn Việt, Đà Nẵng : Gửi phiếu về xin thẻ mới đi em. Em gửi thư mua sách về nhà sách Khai Trí 61 Lê Lợi Saigon 1 nhé. Gửi thư cho chú VI VI theo địa chỉ tòa soạn là được rồi em ạ.

Em Trần Minh Rút, Phú Vinh : Em gửi về 750đ, tòa soạn sẽ gửi bảo đảm bộ 1 gồm 10 số đóng bìa cứng bọc plastic rất đẹp. Không còn bán lẻ từ số 1 tới số 51 nữa em ạ.

Em Ngọc Văn, Biên Hòa : Em thật là có lòng với Thiếu Nhi lắm, chị cảm ơn nhé. Một chủ nhật nào đó cố gắng đến tòa soạn chơi đi em.

Em Lê Văn Chiếu, Saigon : Không có thẻ vào cứ gửi bài dự thi được em ạ. Ở nhà trông em cho ba má như vậy tốt lắm, rất xứng đáng là công dân GĐTN em ạ.

Em Thu Hương, Saigon : Em nên làm lành với bạn đi. Đã chơi thân với nhau thì đừng để tự ái quá cao em ạ. Có lẽ bạn em cũng muốn chơi với em đó em ạ.

Các em trong tiểu ban điều hành thư viện :

Nếu ba má cho phép, thì trưa chủ nhật 22-10-72 chúng ta ở lại tòa soạn ăn «cơm tay cầm» rồi tới bồi lại các sách đã long gáy và rách bìa. Như thế thư viện sẽ hoạt động điều hòa, để các em khác không bị gián đoạn công việc mượn sách của thư viện, các em nhé.

Các em : Vi Minh — Minh Quan, Saigon —
Mây tím Buồn, Gia Định — Trần Văn Lâm,
Hà Minh, Tổ Minh, Ngọc Lan, Saigon — Sỹ
Nguyễn, Biên Hòa — Trương Thường,
Quảng Ngãi — Mây hồng Lạc, Saigon : Chị
đã nhận được thư. Các em cười với
chị nơi khu đại đoàn kết này nhé.

NHÂN TIN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

1— Các em nhớ ghi tên cạnh chữ ký, nếu không ghi tên, chị sẽ không thể trả lời các em được.

2— Phiếu xin gia nhập GĐTN các em nhớ kèm bao thư ghi rõ địa chỉ của các em, và dán 10đ tem, bỏ chung với phiếu gửi về, tòa soạn làm thẻ xong sẽ bỏ ngay vào cái bao thư đó, hoàn lại các em, công việc sẽ chóng hơn nhiều.

3— Phiếu nào không có hình hoặc không kèm bao thư như nói ở trên, sẽ bị loại, tuy nhiên, những phiếu các em đã gửi về rồi mặc dầu không kèm tem và bao thư tòa soạn cũng sẽ xính xai, và làm thẻ gửi cho các em. Nhưng sau hôm nay các em phải tôn trọng luật lệ nhé.

4— Các em đã có thẻ cũ thì khỏi làm phiếu lý lịch, chỉ gửi hình 3x4, bao thư có tem và địa chỉ, kèm theo thẻ cũ nếu muốn sửa chi tiết nào thì ghi ngay vào thẻ, chị sẽ đổi thẻ mới gửi về cho các em.

Thương mến tất cả các em
Chị Đ.P.K.

Bài nhận được từ ngày 9-10-72
đến ngày 14-10-72 của các em :

Không quốc Hùng, Huỳnh thị Minh Tâm, Thanh Thanh, Ngô thị Sang, Bông Bi, Tổ Lan, Diệp Xang, Bộ Xương, Ngô công Quỳnh, Tiến Đạt, Thảo Lam, Sỹ Nguyễn, Vi Minh, Châu Quý, Nguyễn Văn Liêm, Nguyễn thị Hương Xưa, Hoài vũ Thụy Linh, Lý Phong, Trương Văn Quang, Tô hát Nguyệt Thi, HHT, Đặng hoàng Lan,

Thuần Nhân, Ngọc Lan, Ngô ái Quốc, Sao Sáng, Uyên thủy Phương, Đinh Văn Sơn, Hương cà Mau, Hương Thủy, Sông Thiên, Hàn ngọc Diễm Thủy, Phan Bá, Rong Hồng, Rong lưu Ly, Rong lá Sao, Quách anh Châu, Vũ thị Ca Dao, Hà Minh, Võ thanh Hùng, Võ thanh Văn, Hoài lăng Du, Áo Ảnh, Hồ thu Thủy, Phiêu Ly, Em Tê, Lê hữu Lượng, Hoài Linh, Hận thư Sinh, Tha Phương, Huỳnh bá Khoa, Thụy minh Vũ, Hoài linh Vũ, Ưu Thảo, Tổ Minh.

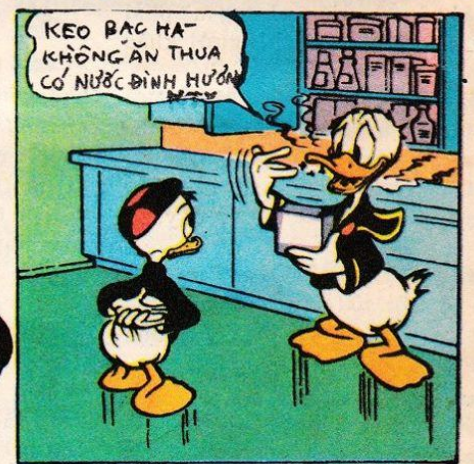
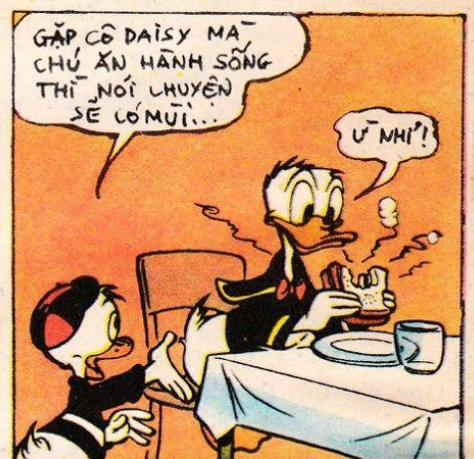
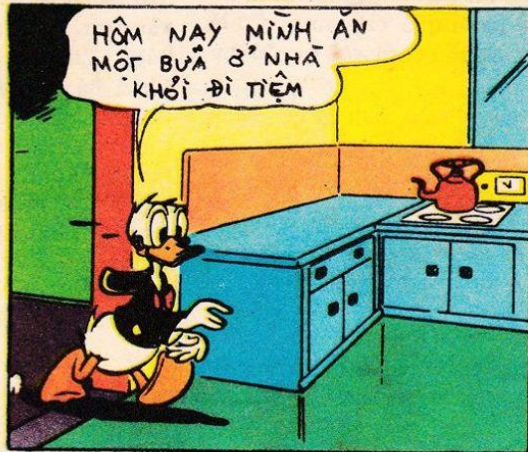
BÀI DỰ THI SÁNG TÁC (tt)

256, Chữ «e» đầu tiên cho một đời cấp sách, Cẩm mỹ Minh — 257, Dưới mái trường, Huỳnh đăng Khoa — 258, Tuổi học trò, Cát Bụi — 259, Tờ nưong giải nghệ, Hương Dương — 260, Bút nhóm ngày xưa, Hoài vũ Đan Phương — 261, Cây bút máy, Lynch Giang — 63, Kỷ niệm của đời học sinh, Đặng thanh Bạch — 263, Kỷ niệm buồn, Thảo Lam — 264, «Đơn sái» của Bu, Bu Con — 265, Kỷ niệm hồng, Lê thị Thu Đông — 266, Vợ chồng tôi, Anh Đào — 267, Hồi còn học trường thôn, Nhật Linh — 268, Đi vào kỷ niệm, Đăng Linh — 269, Thế rồi một buổi chiều, Nguyễn Nga — 270, Ngày làm bích báo, Nguyễn hoàng Giang — 271, Kỷ niệm buồn, Vũ đăng Thanh — 272, Mơ làm thi sĩ, Quyền Uyên — 273, Rời xa, Hương Cúc — 274, Giờ trần thuyết, Mặc thủy Dung — 275, Cô em, Mặc thủy Dung — 276, Giấc mơ thời cấp sách, Mặc thủy Dung — 277, Tam quái họ Cầu, Anh Đào — 278, Dư hương cho trường cũ, Bích Du — 279, Một buổi học, Trần thành Đạt — 280, Đôi bạn ấu thơ, Trần thành Đạt — 281, Trông về quê mẹ, Dương bé Tư — 282, Lợp tôi và thiếu nhi, Ngô kim Khôi — 283, Cái rương hòm, Hoài nam Toàn — 284, Thầy, Ngô ái Quốc — 285, Thập quí ăn bánh tét và hột vịt, Dzoãn Cầu — 286, Cuộc thi tài, Lê ngọc Trường — 287, Cuối mùa phượng vĩ, Nhật Linh Đăng Nguyên — 288, Dốc cát, Thủy Nhi.

EM TẬP VIẾT VĂN (tt)

57, Trương tấn Sỹ, Vạn Ninh — 58, Trang ngọc Phú, SG 5 — 59, Võ văn Sơn, Đà Nẵng — 60, Nguyễn thiên Thanh, Saigon — 61, Trần trung Viên, Biên Hòa — 62, T/S Trần đức Tuất, KBC 003 — 63, Trần thị Chin, Saigon — 64, Lâm minh Ân Quận 4 — 65, Sông Thiên, Bình Thuận — 66, Lê thanh Bình, Gia Định — 67, Lê thị Kim Thu, Nha Trang — 68, Hương cà Mau, Saigon — 69, Đỗ thanh Phong, Gia Định —

Chú **Đô Nạn** phải đi thăm **BẠN**

© 1970. — Walt Disney Productions.